

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-UTCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 33 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:
Egy hónap 30 lej, negyedévre 240 lej, fél évre 480 lej,
egy évre 960 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

**FELELŐS
SÉPTE BÉLA dr.**

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:
Egy hónap 100, 1/2 évre 270, 3/4 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/2 évre 420, 3/4 évre 620, 1 évre 1000 lej

XXXII. évf. 148. szám

Szerda, 1926. július 7

Magyarok ünneplése a szenátusban

Izgalmas ülésen szavazták meg Barabás Béla mandátumának igazolását - Gyárfás Elemér nagy beszéde - Barabás Béla a szószéken - A patriarcha szavazott elsőnek Barabás mellett

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Jóllehet félnégyre volt hirdetve a szombat délutáni szenátusi ülés, amelynek az volt a feladata, hogy szavazzon Barabás Béla mandátuma felett, már jóval három óra előtt kezdtek gyülekezni a szenátorok. A nagyon is szűkös karzatok roskadásig megteltek előkelő közönséggel sőt még az újságírók is mind ott voltak, akik rendszerint közösen hagyának egy helyettest az asztalnál, hogy ez vegye fel az összesség számára a tudósítást.

Egyszerre csak lélekszakadva jön hozzám egy bukaresti napilap szerkesztője.

— Na, kollega ur, vége van Barabásnak. Ezzel is végzett a kormány.

— Mi történt? Meggyilkolták?

— Nem őt, hanem a mandátumát. Ki végzett vele...

— Igazán? Ne mondja.

— Igen... A kormány tudára adta őt leghívebb szenátorának, hogy végezzenek Barabással. Le kell szavazni, de úgy, hogy ne látsszék ki a lóláb.

— Igazán? Ne mondja.

— Bizony...

Közben odajön dr. Ciobanu Aurél szenátor:

— En is vagyok olyan jó román mint bárki más s nem vétek a román faj ellen, ha elismerem, hogy az, aki negyven évig volt a magyar parlament kiváló ellenzéki politikusa, s aki sorra töltötte be a legelőkelőbb politikai tiszteket, számottevő egyéniség kell, hogy legyen közöttünk is. Az ilyen ember megfontolja állampolgársági nyilatkozatának a tartalmát és következményeit s egy ilyen tisztességben megőszült ember őszinteségében nem szabad kételkedni.

— Igazad van öcsém, felel neki Sándor József s melegen megszorította a kezét.

Egyszerre csak odajön hozzám Kiriacescu szenátor, Marghiloman volt bizalmasa, a francia nyelvű Le Progres főszerkesztője és elmondja, hogy mennyire megbotránkozott azon a sok alaptalan vádon, amellyel ezt a nagy kaliberű politikust, Barabást meghurcolták.

— Tessék elolvasni a Le Progres mai számát s megtetszik látni, mennyire igazságot szolgáltatott nekik.

Majd Streithmann szenátor jön felém:

— Legyen nyugodt, megírom, hogy milyen

galád eszközökkel akarnak tönkretenni egy ilyen nagymultu politikust.

Olvassa el a Politica holnapi számát.

Kezdődik az ülés

Ebben a hangulatban nyitja meg az elnök az ülést. Úgy a kormány tagjai, mint a többség a legnagyobb melegséggel veszik körül Barabást és Sándor Józsefet, aki egyre agilisabb. Majd Al. Constantinescut lekézteti, azután meg Mosoiu apóval beszélget, míg végre, az unalmas névsor olvasás után elnök Gyárfás Elemér dr.-nak adja a szót.

Nem azért lép a szószékre mondja, hogy beszédet tartson, hanem felhívja a szenátust, engedje meg Barabás Béla nyilatkozatának a felolvasását.

— Legyenek tekintettel ennek a nagy férfinak gyönyörű múltjára s viselkedjenek ehhez mértén, mondja Gyárfás. Ez a nagy politikus az első sorokban állott a magyar politikában és az Osztrák Magyar Monarchiában mindenütt ismerték kiváló egyéniségét.

Ezután Gyárfás valósággal széjjel szedi Mironescu állításait.

— Ne vádolianak alaptalanul az urak!

Kiáltja a felindultságtól remegő hangon Gyárfás Elemér. Ha állításai igazak, állítsák Barabás Bélát a bíróság elé, hadd ítélkezzenek felette a törvény emberei, a kiket nem vezérel politikai elfogultság. De addig ne nyuljon hozzá senki, amíg nem döntött felette a bíróság, addig ne tanúsítsanak vele szemben tiszteletlenséget. (Zugó taps fogadja e tiszta, román kiejtésben elhangzott szavakat.)

— En nem akarok hűség nyilatkozatot tenni, folytatja Gyárfás, az én múltam világosan áll önök előtt. Azonban vegyék tudomásul az urak, hogy nem cselekednek helyesen, nem járnak el lelkiismeretesen, ha itt, az ország színe előtt a legsúlyosabb vádakkal illetik Románia legértékesebb népét, a magyar nemzeti kisebbséget. Tudják önök nagyon jól,

mít jelentenek ez ország népeire az itt elhangzott szavak. Az a szeretet, az a kölcsönös becsülés, amely évek óta fennáll a két nép között, megmértelyeztetik az önök rosszindulatu politikája által. De ennél is tovább megyek. Hát nem ártallják a külföld előtt megbélyegezni azt a népet, amelynek gazdasági képességei, tudása, politikai érettsége, erkölcsös, vallásos múltja, díszje ennek a nagy országnak? (Általános taps és tetszésnyilvánítás.)

Itt a fájdalmas szavak harsogó tiltakozássá válnak.

— Uraim! ne engedjenek utat ezeknek az állításoknak. Az egész romániai magyar nemzet nevében a legönérzetelebberen s a leghatározottabban visszautasítom az ellene emelt vádakat és azt a hamis politikai beállítás, amellyel diszkreditálni akarnak bennünket.

A szenátus meg van indulva. Az igazság szavai magukkal ragadják a lelkeket; Gyárfás érzi, hogy a hangulat megváltozott s tovább folytatja:

— Uraim! Uraim! — nyújtja feléjük szeretetteljesen karját, önök talán még nem tudják milyen értékes elemet kaptak a magyar nemzettel; önök talán még nincsenek abban a helyzetben, hogy ezt a kincset értékelni tudják. Nos én megmondom önöknek: a magyarság valóságos isteni ajándék a román állam számára. S ne nehezteljenek a kormányra azért a sikerért, melyet a magyar nemzeti kisebbségnek a megnyerésével aratott. Sem azért, hogy mi éppen ehhez a párt-hoz közeledtünk.

Mi nagyon sok igazságtalanságot szenvedtünk el eddig

s ez a párt állott hozzánk a legközelebb. S ha mi közreműködünk a román állam kiépítésén, nem jár ezért nekünk szemrehányás, hanem elismerés. (Általános taps és tetszés nyilvánítás.)

— Egész munkálkodásunk, becsületes önértékes viselkedésünk tiszteletet parancsol, már pedig nem élhet, nem dolgozhatik egy nép egy állam keretein belül anélkül, hogy ahhoz ne vonzaná a szeretet. Mi ennek a szeretetnek a nevében vagyunk itt s fogadjanak bennünket azal a szeretettel, amellyel önök közé jöttünk.

Ünneplik a magyar szónokot

A szenátorok felállanak; tapsolnak, éljeneznek; mindenki a szónok felé siet s most először fogott el az a régen várt érzés: a román parlament ünnepli ezt a sokat hányatott becsületes népet.

— Szavazzunk! Szavazzunk! Hangzik minden oldalról.

A nemzeti pártiak a szószék felé rohannak, hogy szót kérjenek, Közben az elnök jeleníti:

— Barabás Béla szenátor ur nyilatkozatot akar tenni.

Barabás Béla a szószéken

Néma csend. Minden figyelem Barabás felé irányul. Hatalmas alakja im-

ponálóan hat a gyülekezetre. Tekintete tűzként fut végig a szenátorokon. Barabás Béla igazi nép tribuna: pusztán megjelenésével hat az emberekre. Mert tessék elképzelni egy néma csendben elhangzó hatalmas hangot:

— Domnilor Senatori!

S érces hangon, őszinte hévvel mondja el Barabás Béla, hogy becsületesen közre akar működni a román állam kiépítésén. S mikor hozzá teszi:

100 lej Zúrlóban nyíltkor
2.45 svájci frank

— Ugy segítsen engem Isten! — fal-
rengető taps követi szavait.

Christea Miron patriarcha szavaz elsőnek Barabás Béla mellett

A többi már másodpercenyi gyorsasággal pereget le szédületes egymásutánban. A többség nem enged a nemzeti pártiakat szóhoz jutni az megkezdődik a szavazás. Christea Miron pátriárka indítja meg a hadjáratot. Ezalatt mindenki, még a nemzeti pártiak is, még a parasztpártiak is melegen szorongatják Barabás Béla kezét. Barabás nevet, mosolyog, mint a jól készült iskolás gyermek, akinek sikerült felmondani a leckét „mint a víz-folyás!”

Vége.

Szavaztak.

Százhuszonegy mellette és harmincegy ellene.

Az első győzelem után

Az ülés végzetével több magyar szenátor összeült egy helyiségben és mind-egyik kiöntötte lelkét az ünnepelelt Barabás Béla és jószágos életpárja előtt.

Majd megkérdeztem Barabás Bélát mit érez ebben a pillanatban az igazolás

a kormány súlyt helyez a Magyar Párt által beválasztott parlamenti személyekre s ebből kell következtetnem azt is, hogy Szele Béla mandátumát is igazolják, mert ellenkező esetben nemcsak a Magyar Párt presztízsén esnék csorba, de a kormány tekintélye is szenvedni fog a közvélemény előtt, ha azt tapasztalják, hogy az előre általuk is elfogadott személyekre vonatkozólag megváltoztatják felfogásukat. A Magyar Párt mindegyik tagjához ragaszkodik és híven kitart mellette, mert arra törekedett, hogy a legmegfelelőbb képviselői jussanak a parlamentbe, s ezért ezekhez a személyekhez ragaszkodnia is kell.

— Béla te, jegyzi meg humorosan Domahidy szenátor, a volt főispán — olyan vagy közöttünk, mint a trójai faló. Beléd helyezünk most mindent, amivel majd ki akarunk pakolni.

— Nekem már megis van hozzá a patkó, jegyzi meg szellemesen Barabás Béláné.

S elmondja, hogy meg látott a sínek között, az országúton egy szép példány lópatkót, s azt a sok veszély ellenére felszedte mondván:

— Nem vagyok babonás, de azért nem árt, ha szerencsét hoz. S aztán szépen elhelyeztem az uram zsebében, mondja a nagyasszony, s ő ma egész délután magánál hordta.

A szenátus újra ünnepel, újra tapsol. Elhangzik a magyar szenátorok ajkán.

— Éljen a román-magyar testvériség!

Keresik Barabást. Seholy. Utána-megyek.

— Kérem tessék most hagyni. A feleségemmel tudatni akarom a hírt.

S Barabás Béla a feleségét térdre állva találta, amint a mindenhatóhoz folyamodott:

— És engedd meg, ó Istenem, hogy az igazság győzedelmesen kerüljön ki ebből a küzdelemből.

Barabás mandátumának igazolása egy szerszám elismerése a romániai magyar nemzet értékeinek is: a becsületességnek, a munkának, az őszinteségnek.

után.

Sorsdöntő volt ez a határozat. — mondotta Barabás — arra a kapcsolatra vonatkozólag, amely igen szépen kezd fejlődni a megértés felé mert ebből látszott, hogy

A társaság nagyon jól mulatott az eseten.

Pedig jöttek ott még könnyek is. Elmondta, mit szenvedett Barabás és ő is a háború óta s mennyi küzdelmet kellett kiállania a francia fogságban.

— No de mindegy, jó az Isten, ha így az élet alkonyán még megengedi az uramnak, hogy tovább folytassa a küzdelmet fajunkért és nemzetünkért.

S Barabás széjjel morzsolt egy könyvet a szeméiben, mígnél szótlanul nézték a szép jelenetet s csak a végén mondtuk:

— Hát csak küzdelemre született ez a magyar nép? V. J.

Ne engedjenek a szülők az erőszakos tanügyi hatóságoknak

Nem kötelesek nyilatkozatot adni arról, hogy hová járatják gyermekeiket — Mi a szülő joga?

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Megemlékeztünk lapunk egyik legutóbbi számában, hogy a brassói tanügyi hatóságok az iskolaügyi és beiratási teendők ismertetése során tulbuzgóan jártak el s a felekezeti iskolai törvény, szükségtelen ismertetésével ebből olyan magyarázatot vontak le, mely igen alkalmas arra, hogy a magyar közönséget s az iskolázató szülőket félrevezesse.

A valóság az életben levő törvény szerint is az, hogy minden felekezeti iskolába felvehető és beirathatók magyar tanulók vallásfelekezeti különbség nélkül.

A felekezeti szerinti tagoltság csak akkor mérvadó, ha az illető felekezethez is van ugyanolyan fokú iskolája az illető helyen, illetőleg ha van ott állami iskola. Csak ebben az egy esetben vehetők fel a felekezeti iskolába csak saját felekezeti tanulók.

Tudvalevő azonban, hogy a jelenlegi kormány a szabadválasztás elvi alapján áll. S ha szeptemberig törvényhozási uton, vagy királyi rendelettel nem változtat az érvényben levő törvényen, úgy szeptemberben a beiratások a jelenlegi törvény alapján történnek meg.

A beiratások azonban szeptember

1—8 napjain történnek meg a törvény szerint is s így az állami iskolai hatóságok tulbuzgó egyoldalúsággal törvénytelenesen jártak el akkor, amikor a beiratások kérdését már most előráncigálták azzal a nyilvánvaló cézzel, hogy intézkedésük a szülőket meglepetésszerűleg érje s minél több gyermeket tereljenek az állami iskolákba.

A törvény júliusra egyetlen egy iskolázási teendőt ír elő és pedig a tankötelesek összeírását s ennek befejezése után a tanulók repartizálását.

Az összeírást, melyet jórészt állami fanitók végeznek el, nem szabad tehát az állami iskola mellett propaganda célokra s a szülők félrevezetésére felhasználni. Tudomásunkra jutott ugyanis, hogy az összeírással megbízott egyes állami közegek tulbuzgóságukban a szülőket arra beszélik rá, hogy gyermekeiket az állami iskolába irassák be.

Ez az eljárásuk teljesen törvénytelen s nem más, mint felesleges molesztálás a szülőknek s kiélezése a felekezetek és fajok közti szükségtelen ellentétnek.

Leszögezzük e helyütt is, hogy a tankötelesek összeírásán kívül az összeíróknak semmiféle más hatáskörük nincs s

főleg nincs joguk arra, hogy a szülőket az iskola szabad megválasztásában befolyásolják.

Itt jegyezzük meg, hogy a törvény szerint az iskolakötelezettség a tizenhétéves életév betöltéséig fennáll azokra, akik nem végezték el a VII. elemi osztályt vagy a középiskola III. osztályát. A szülők tehát helyesen járnak el, ha nem akarják magukat felesleges büntetéseknek kitéteni, ha gyermekeiket a jelzett osztályok elvégzése előtt nem veszik ki az iskolából. Iparos vagy kereskedő tanulók iparos, illetőleg kereskedő tanonciskolába járnak, cselédleányok pedig a felnőttek iskolájába.

Azok a tanulók, kik tanulmányaikat az elemi iskola IV. osztályának elvégzése után középiskolában akarják folytatni, ezt akadálytalanul megtehetik, mert kérésükre részükre e célra mindenik elemi iskola kiadja a IV. osztály elvégzéséről szóló igazolványt, melyet felekezeti iskoláknál a tanfelügyelőkkel kell láttatni.

Mint érdekes ujjtást említjük meg azt a miniszteri rendelkezést, melyet az erdélyi református püspökségnek adott ki a miniszter s mely Erdélyre nézve viszzaállítja az eddigi iskolaköteles korhatárt. A múlt évben kiadott rendelkezések szerint a gyermek ugyanis csak hét éves életkor betöltése után mehetett az elemi iskola I. osztályába. A fentjelzett rendelkezésben a miniszter ugyanis megengedi, hogy azok a hatéves életkort betöltött gyermekek, akik testileg eléggé fejlettek felvehetőek az elemi iskola I. osztályába.

A hatósági közegeknek egyik eszközü az állami iskolák népességének emelésére az összeírt tankötelesek repartizálása is. A felosztási eljárást is tévesen értelmezik s e téves értelmezésből kifolyólag sok kisebbségi tanulót utalnak át szülői beleegyezés nélkül állami, sőt más nyelvű iskolákba.

A repartizálásnak a törvény, szellemének s a régi királyságban dívó gyakorlatnak megfelelően csak az a célja, hogy a tanulókat, akik állami iskolákba akarnak beiratkozni, ezek közt az iskolák közt osztják fel a lakóhely közelsége szerint. Bizonyos rendszert és egységet akar így teremteni. A repartizálás azonban semmiesetre sem arra való, hogy azokat a kisebbségi tanulókat is beosszák, akik felett rendelkezni a törvény szerint nincs joguk. Ezeket zaklatni, beosztani felesleges molesztálás és törvénytelen eljárás.

Ismételjük, hogy az iskolamegválasztás jogát a mai eléggé szigorú és románosító célzattal készült törvény is biztosítja a szülők részére. Reméljük tehát azt, hogy az öntudatos magyar közönség kelő higgadsággal fogadja az összeírással jelentkező hatósági közegeket s kellő energiával utasítja vissza a szükségtelen és jogtalan befolyásolási szándékot. A hatósági személyek is tudják meg a magyar szülőkről azt, hogy öntudatos, komoly és elszánt emberekkel van és lesz dolguk, akik magyar hagyománnyal tartanak ki lelkükből fakadt és vérükel táplált felekezeti iskoláik mellett. A magyar szülő gyermekét abba az iskolába adja, mely lelkéhez s faji hagyományaihoz közel áll.

Eddig is igen sok olyan konkrét eset jutott tudomásunkra, melyekben a hatósági közegek hatáskörüket illetéktelenül túllépték. S ha a nevek közlésétől a szükséges harmónia megőrzése érdekében ez alkalommal még tartózkodunk is, az eljárást figyelemmel kísérjük s szükség esetén nem vonakodunk attól sem, hogy lapunk hasábjain a konkrét adatokat is szellőztessük.

Reméljük, hogy megyénk magas szempontú revizora, aki bizonyára nem tud egyesek tulbuzgó és még nem engedett törekvéséről, oly módon fogja megoldani az összeírással és repartizálás kérdését, hogy a felekezetek, iskolák s a város polgársága között a szükséges harmónia megőrvassék.

A kamara tegnapi és mai ülése

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kamara tegnapi ülésén néhány lényegtelen napirend előtti felszólalás után, folytatták az igazgatások tárgyalását. Az öltönyös mandátumok ügyében felszólaltak Deleanu és Goga, majd az orheii választások igazolásánál Madgearu bejelent, hogy fenntartja a panaszt. Cuciuga lelkész védelembe veszi Madgearuval szemben a választási eljárást, mire igazolják ezt a választást is.

Lupu dr. beszéd ezután általában a beszarabiai választásokról, amelyhez Goga Oktatási miniszter és Inculetz volt beszarabiai miniszter szólnak, és szóvalbeszél a Beszarabiában életbe léptetett naptárreformot is.

A hétfő délelőtti ülés 10 órakor kezdődött a falciu-i választások igazolásával. A főszónok Lupu, akiről szemére veti a kormány, hogy Falciuban olyanok is szavaztak, akiknek fiatalkoruk miatt erre joguk nem volt. E kijelentésre és Cuza professzor közbeszólására parázs vita kerekedik, hogy mind erősebben tomboló viharra lesz, úgy, hogy az elnök kénytelen az ülést felfüggeszteni.

Felekezeti iskolák fenntartóitól is behajtják az állami iskolaadót

Nagy az elkeseredés emiatt Háromszéken

SEPSISZENTGYÖRGY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Köztudomású, hogy a felekezeti iskolák fenntartói nem kötelesek az állami iskola-adóhoz hozzájárulni, mivel azzal a cselekedettel, hogy egy felekezeti iskola fenntartásához valaki hozzájárul, már megtette köteletségét úgy hazájával, fájával, mint a kultúrával szemben is. Eppen ezért nem kötelezhetők a felekezeti iskolafenntartók arra, hogy kétszeresen adják le obu lusaikat. A felekezeti iskolák fenntartóinak eme jogát

a kormánnyal kötött paktum is elismeri

Mindez azonban eddig csak papíron szerepel, mivel Háromszék megyében, de különösen a falvakban levő iskola-fenntartók tüzzel-vassal behajtják az állami iskola-adót is, még pedig legtöbbször taxa alakjában.

A székely lakosság körében, mely a nemrég lefolyt országos és helyi választásokon oly gyönyörű példáját adta az állami hűségnek és a székely öntudatosságnak, érthető konsternációt váltott ki az állami iskola mindenáron való behajtása.

Mint értesülünk a háromszéki felekezeti iskolák fenntartói: ez ügyben illetékes helyen közben akarnak járni, meg akarják akadályozni ennek a jogtalan helyzetnek továbbra való fejlődését.

Amerikai szabadságünnep a városligeti Washington-szobornál

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Julius negyedikén, az Egyesült Államok nemzeti ünnepén, Budapesten, a városligeti Washington-szobornál ünnepség volt, amelyen József Ferenc főherceg és felesége, Vass miniszterelnök-helyettes, számos előkelőség és nagyszámú közönség jelent meg. Az amerikai himnuszok magyar nyelven való elénekzése után Sipőcz polgármester beszédében kiemelve és megköszönve az amerikaiaknak a magyarok iránt tanúsított rokonszenvét és a háború utáni segítő-készségét, megkoszorúzza a szobrot. Majd Apponyi Albert beszéd, a nap jelen tőségét méltatva, köszöntötte az amerikai nemzetet. Brentano, Amerika budapesti követe hangoztatta beszédében, hogy hogy Amerika büszke arra, hogy más népekkel mindig nemesen járt el. Amerika mint a világháború döntő tényezője, semmi önző előnyt nem kívánt. A magyarok mindig megértéssel voltak Amerikához. Majd Huszár Károly, a nemzetgyűlés elnöke a nemzetgyűlés koszorúját tette le a szoborra, azt a reményét hangoztatva, hogy Amerika segíteni fogja Magyarországot feltámasztásában. Felszólaltak még a magyar-amerikai társaság képviselői.

Magyar párti akció Marosvásárhelyen a magyar oktatásért

A marosvásárhelyi polgárság erős akciót indított a polgári iskola, valamint az iparos és kereskedő tanonciskolák magyar tagozatainak beállítása érdekében

MAROSVÁSÁRHELY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Magyar Párt helyi tagozata szombat délután Ugron András pártelnök elnökelete alatt intéző bizottsági ülést tartott, amelyen az intéző bizottság egyik tagja felhívta a párt figyelmét a polgári iskolára, egyúttal az iparos és kereskedő tanonciskolákra is, amelyekben a most lezárult tanévben befejeződött a magyar nyelvű tanítás, mert a következő tanévben már csak román tannyelvű osztályokat szándékoznak megnyitni. A felszólaló kifejtette, hogy a város polgárainak határozottan joga van ahhoz, hogy a tanonc iskolában párhuzamos magyar nyelvű osztályokban tanítsák a magyar ifjúságot, mivel ezeket az iskolákat kizárólag iparosok és kereskedők tartják fenn, akiknek 90 százaléka magyar.

A magyar tannyelvű polgári iskolához

a magyarságnak annál is inkább joga van, mert amikor a város még a háború előtt ezt az iskolát átadta az akkori magyar kormánynak, az átadási oklevélben feltételül kikötötte, hogy a tanítás nyelvének mindenkor a magyarnak kell lennie és ha a kormány ezt a feltételt nem tartaná meg, az iskola épülete vissza száll a városra.

Az intéző bizottság egyhangulag elhatározza, hogy a kérdést felkarolja s állandóan felszínen tartja.

Értesülésünk szerint a polgári iskola ügyét a községi tanács legközelebbi ülésén tárgyalják azzal a beadvánnyal kapcsolatban, amely több száz polgár aláírásával érkezett a városhoz. A tanonciskolák magyar tagozatai érdekében a Magyar Iparos Egylet, valamint a Kereskedő Társulat erőteljes akciót kezdetek.

Megpróbálnak segíteni magukon a nyugdíjasok

Megalakították önszegélyező egyesületüket

NAGYVÁRAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Szomorú alakulógyűlés volt itt vasárnap délelőtt a Katolikus kör nagyertermében: A nyugdíjasok tartották meg önszegélyező egyesületük alakuló ülését. Miután mindenki elhagyta őket, végre belátták, hogy csak maguk segíthetnek magukon. A Magyar Párt siralmas teljesen hatástalanul vesznek el és sok család és sok sorsverte ember várja éhezve, hogy valami történjék ebben a világháború óta szüntelenül húzódozó ügyben. — Most végre azt a módot választották, hogy megpróbálnak maguk segíteni magukon. Önszegélyező egyesületet alakítottak — nem úgy, mint az aktív cipészek, vagy kéményseprők hanem úgy, ahogy ezt a többé minden aktivitástól elzárt intelligencia teheti. — úgy, hogy csak a jószándék van meg bennük és a reményesség de nincs semmi komoly lehetőség, amelynek a kihasználására gondolhatnak. Az intelligencia nyomora minden másnál rettentőbb, vigasztalanabb, kilátástalanabb nyomor.

A gyűlésnek Werner Károly volt az előadója, aki ismertette az előkészítő bizottság eddigi munkálkodását, s ismertette az egyesület programját. Kifejtette, hogy az egyesületnek három célja kell lennie. Tovább folytatni az akciót a nyugdíjas kérdés kielégítő megoldásáért, a saját körében segíteni és támogatni azokat, akik erre különösen rászorultak és végül foglalkozást

szerezni a tagok számára. A gyűlés lekövetkezően fogadta el a beszámolót és megalakította az egyesületet. Hosszabb vita fejlődött ki a tagdíjakról és ez a vita a legtragikusabb része volt az egész ülésnek. Az alapítók javaslata ugyanis az volt, hogy minden tag nyugdíjának egy százalékát fizesse tagdíjként, tehát ötszáz lej nyugdíjból öt lejt. Nagyobb biztonság okáért még azt is kimondták, hogy nem lehet azonban több negyven lejnél. — mintha volna Romániában olyan nyugdíjas, akinek havonta négy ezer lejt elér, sőt meghalad a nyugdíja. — A nyugdíjasok azonban ezt is kifogásolták. — soknak találták. — És a havi negyven száz lejes nyugdíjak mellett ezen nem is lehet csodálkozni. Végül mégis elfogadták ezt a javaslatot is, miután az elnök kijelentette, hogy senkinek sem lesz kötelessége belépni.

Ezután megalakították hogy az egyesület keretein belül különböző szakosztályokban fognak működni az egyes tisztviselő kategóriák s más részle kérdésekben is döntöttek. — Az egyesületben a volt katonatisztek is részt vesznek.

A súlyos feladatokat vállaló egyesület tisztikara így alakult meg: elnök Förster Gyula, titkár Melcher Pál, jegyző Kovács Győző, ellenőr Debreczy Imre és Buzás Károly, ügyész dr. Táray Kálmán ny. bíró. ügyvéd.

Hogy jut félmilliónyi áruhoz egy marosvásárhelyi kereskedő?

MAROSVÁSÁRHELY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Szenzáció erejével hatott, hogy a helyi piac egyik közismert alakja, Friedrich Sándor kereskedő, egy szép napon a Kossuth Lajos utcában levő üzletét cserben hagyta és családjával együtt átvitorlázott Amerikába.

Friedrich Sándor egy évvel ezelőtt harisnyáüzletet és kalapszalont nyitott a Kossuth Lajos utcában s szorgalmasan rendelte az árukat. Friedrich nagyobb hitelt vett igénybe és sikerült néhány hónap alatt mintegy félmillió lej értékű árut illetőleg adósságot felhalmoznia. Ugy látszik Friedrich tervszerűen intézte manipulációját. Egy szép napon a déli üzletzáráskor a kulcsokat egyik alkalmazottjának azzal adta át, hogy néhány napig vezesse az üzletet mert neki feleségével együtt sürgősen el kell utaznia.

Teltek-multak a napok. Amegbizott — úgy, ahogy — lehetett, intézte az üzlet

dolgaft. Egy szép napon arról érkezett hír, hogy Friedrich Amerika felé vitorlázott.

A felültetett hitelezők, akik közt több nagyváradi és temesvári nagy cég szerepel, hatósági beavatkozást kértek, amelynek eredményeképpen zárgondnokot rendeltek ki. Megállapították, hogy körülbelül félmillió lej passzívával szemben az aktíva mindössze 40 ezer lejt tesz ki.

Friedrichnek a trükkje abban állott, hogy teleltölte az üzletet üres dobozokkal. Ezzel sikerült elérnie azt, hogy a cégek utazói azt hitték, árukkal jól felszerelt üzletet látnak maguk előtt és így könnyen mentek bele nagyobb összegű hitelezésbe.

Kávéházban, étteremben és mindenütt, ahova magyarok járnak, követelje a „BRASSÓI LAPOK”-at, Románia legellerjedtebb magyar napilapját.

„Százados küzdelmek között kivívott jogainkon gázoltak keresztül“

Csutak Vilmos, a Mikó-kollégium rektorprofesszorának nagyhatású beszéde

SEPSISZENTGYÖRGY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A sepsiszentgyörgyi ősi Mikó-kollégium évzáróünnepélyén Csutak Vilmos, a Mikó-kollégium tudós igazgatója, nagyhatású és minden ízében aktuális beszédet tartott. Miután ez a beszéd méltán érdekelheti egész olvasóközönségünket, közöljük belőle legkiemelkedőbb részeit, mert sajnos, egész beszédnek nem tudunk helyet adni.

— A küzdelmet természetesnek tartjuk, mondta Csutak igazgató — mert jól tudjuk és valljuk Madách-at, hogy az élet küzdelem és az ember célja a küzdelem maga. E-tünk és minden szellemi és testi erőnk, egyházunk és székefajunk magasabb érdekeinek szolgálatába állítottuk s esküt esküdünk, hogy minél több és nehezebb küzdelemet rak vállainkra e magasabb érdekek bűsűsége és becsületes szolgálatáért, annál lankadatlanabb munkakészséggel teljesítsük nemes hivatását, s a hivatásnak teljesítése közben minél több fájdalmas csapás teszi kemény próbára testünk és lelkünk erejét, annál a fázatosabb és hívőbb lélekkel fordulunk megértő és megtartó kegyelemért ahhoz a jó istenhez, aki a székefaj népünket ezer esztendő tenger szenvedése és súlyos csapása között is megtartotta mindmáig ezen az áldott Székelyföldön s akinek bizonyára szent akarata, hogy kemény küzdelmek és fájdalmas csapások között vessen vizsgálat és ítélet alá mindnyájunkat, vajjon méltó képviselők vagyunk-e neki és hű munkásai-e az ő akaratának.

Ezután Nagy Károly nemes emlékezete előtt hajtja meg az elismerés és az érdem lobogóját, majd folytatja beszédét.

— Súlyos csapást mért a törvényhozás egyházunkra és iskoláinkra, amikor az ugynevezett magánoktatási törvényt megalkotta s s felhatalmazta a közoktatásügyi minisztériumot, hogy ahhoz végrehajtási utasítást adjon ki.

— Egyházi főhatóságunk és egyházunk egyeteme éveken át a legszívósabb és legértelmesebb harcot vívta a súlyos csapás elhárítására, de a hatalmi kényszerrel szem-

ben tehetetlen vergődésben merült ki. A több éves harc folyamán megjelent rendelet s az azokat összefoglaló és tovább fejlesztő törvény és végrehajtási utasítása

százados küzdelmek között kivívott jogainkon gázolt keresztül

s alig kiheverhető csapásokat mértek egyházunkra, iskoláinkra és egész népünkre.

— A fennforgó kényszerhelyzetben egyházunk meghajolt a törvény, a törvényhozás végzése előtt, de

nem mondott le arról az akaratáról, hogy minden törvényes eszközzel küzdjön ezután is régi jogainak, szabadságainak és kulturális intézményeinek visszaszerzéseért.

— Hinnünk és remélnünk kell, hogy már belátóbb és megértőbb illetékes tényezők a közeljövőben eltakarítják a kultúra egészséges fejlődésének útjából a mesterséges akadályokat, amelyeket ezek a százados és emberi jogainkon átvezető rendelet és utasítások emeltek.

— Hinnünk és remélnünk kell, hogy már a jövő iskolai évben hazánk minden állampolgára felekezeti és nemzeti különbség nélkül abban az iskolában neveltetethi gyermekét, amelynek fái között legdrágább kincsét legmegbízhatóbb, legképzettebb gondozásra bízhatja.

— Hinnünk és remélnünk kell, azokból a gazdag anyagi forrásokból, melyek a legközelebbi évek folyamán szerte az országban annyi új kulturális intézménynek adnak életet.

felekezeti iskolánk sovány asztalára is fognak legalább morzsák hullani.

A kiváló igazgató beszéde kiemelkedik a megszokott évzáró szónoklatok sorából és az egész magyarság érzéseit, akaratát, elszánt összefogását juttatta kifejezésre.

Segesvártól Buenos Ayresig

Uj szerencsekeresők — Szegénység, szenny a hajón — Madeira szigetén Ima Károly király sirjánál — Temetés a hajón

Lapunk hétfői számában kezdtük el a Csutak Ernő utleírásainak ismertetését. Segesvári munkatársunk, aki kalandvágytól hajtva Délamerikában próbálta meg a szerencsét, utleírása elején a tengeri út első felét ismertetette. Lisszabonig, Portugália fővárosáig.

A világ legszennyesebb népe

Hajónkara ismét friss utasok szállottak; a portugál kizárólag nem sokban különböztek a spanyoloktól, azonban a portugálok a hanyagabb és nemtörődomség látszik. Lehet piszkos, lehet szisz, ruhája lehet rongy és azzal nem törődik, azzal sem, hogy embertársa körülötte mit észlelnek, csak néz az útra, mint egy fa. A szegénység látszik egész Portugálián, még a fővárosban is.

A hajónkban hajónkara egész országos vásár költözött s épp úgy, mint náunk a piacon, úgy kirakják ott is árúikat a portugálok, arra a pár órai tartózkodásra, hogy ez alatt az idő alatt a hajó utasaitól szereznek meg maguknak a mindennapi kenyeret. Lisszabon bármennyire szegény, némely tekintetben magán viseli a világ város jellegét, aminek természetes magyarázatát abban kell keresnünk, hogy mint az Atlanti Ocean egyik nagy kikötője, megfelelő forgalommal bír.

Délután 4 órakor szedte fel a Crefole nevű hajónk horgonyait és ünnepi díszbe vonva árbocait, három szíréna üvöltéssel hagyta el Lisszabon kikötőjét. Hajónk szép csendesen haladt tovább most már kétezer embert szállítva magán. A hangulat kezd mind erősebb lenni, de hiába, mégis csak tengeren vagyunk, s a jókedvet mindegyre

megtöri az a kellometlen betegség. Portugál barátaink már másnapra élvezhetik eme kellemes betegséget.

Funchal, a hontalan király temetője

Alig másodfelnapi út után, 16-án délután 12 órakor tűnt fel szemünk előtt a szememben oly szomorú események színhelyének szigete, a Madeira sziget, Funchal, a szegény Károly király sirhelye első pillanatban eszembe jutott és képzeletemben most már a színhelyen mintegy elvonult szemem előtt az a jelenet, mikor maga Károly exkirály mint fogoly szállt itt partra. En ugyan nem éreztem magam királynak, de mikor Madeira szigetre kiszállottam őt svájci barátommal és autóbá ültünk, hogy a szigetet megtekintsük én is úgy éreztem, mintha örökre ott kéne maradnak száműzetésben, ugyanis az az érzés vett rajtam is erőt, amely minden utason erőt vesz, mikor egy ily sziklás, bérce szigetre lép, mint Madeira.

Funchal, a sziget városa elég szép kis városka villanyossal ellátva, és utcái apró kavicsokkal kikövezve. Említésre méltó járművek szolgálnak ott az emberek számára, az úgynevezett tehenes szánok, melyek úgy siklanak a kavicsos úton, mint itt télen a szán a havon. Három óra alatt autókkal bejártuk Madeira szigetet teljesen és sófförünk közben magyarázatokkal szolgált. Többek között érdeklődésünkre elbeszélte Károly király megérkezését és a vele kapcsolatos eseményeket is. Elbeszélése szerint az antant misszió lakását a város egyik hotel-szobájában jelölték ki számára, de tekintettel a porra és az állandó zajra, Károly király

egy villát kért a hegyek közt, amit teljesítettek is.

Autóunk épp a hegyek közt haladt, midőn egyszerre megállottunk egy gyönyörű villa előtt.

— Ez az, mutatott rá a sófför és mi kiszálltunk.

Minden reggel nyitva szokta tartani ablakait, mondja és a hideg sós tengeri levegő megártott Károlynak, meghalt és hűlése után 2 hétre a leggondosabb orvosi kezelés mellett is meghalt.

Az égre néztünk és egy könny csillant meg szemünkben, egy néma ima rebbent el ajkainkról és most már kértük sófförünket, hajtson a sírhoz.

Alig negyedórai út után autóunk megállt, 200 méter magasságban. Gyönyörű pálmák között hatalmas fehér emlékmű jelzi a volt monarchia uralkodójának sírhelyét. Gyönyörű bujánövénnyel tele ültetve sírja körül, mindegyikünk tépett egy-egy szálát és egy sóhaj után gyors iramban rohantunk autóunkkal a gyönyörű serpentine utakon lefelé.

Halál a hajón

Délután 5 órakor tovább indultunk délné. Most már tudtuk, hogy 12 napig nem látunk szárazzat és mintegy elbúcsúzva Madeira szigettől, belemerültünk a hajón rendezett mulatságokba. Jó hangulatunkat más napra egy igen szomorú esemény szakította meg. Hajónk utasai közül mondhatni a legerősebb, legjobbkedű, legfinomabb, modoru úri ember vesztette el életét. Némel volt, hét gyereket hagyott hátra és hogy családja részére jobb jövőt biztosítson, elszántan indult az Amerikában reá váró küzdelemre, de 12 napi tengeri út után a hajón szívrohamban vesztette el életét. Halála egész utasaink közt igen nagy részvétet keltet. Temetése másnap délután 4 órakor volt és a szertrálás ideje alatt, ami k. b. háromnegyed órát vett igénybe, hajónk a nyílt tengeren megállt, felhúzza fekete lobogóját fűlábocra. A lobogókka letakart koporsó fölött egy német evangélikus lelkész megható beszéde után, a spanyol katolikus lelkész tartott hosszú halotti beszédet és ezután a hajó zenekara szomorú hangjai mellett leengedték a még vasakkal nehezített koporsót a tengerbe, az Atlanti Ocean é. sz. 24 fok 35 perc és nyugati hossz. 18 fok 29 perccel jelzett helyen.

Honvagy

Az unalmas napokat, melyeket az oceanon tölt az ember, valamilyen játékra kell felvidítani, mert az eddig láttottak után kezdett az ocean egyhangúvá válni, semmi változatosság, semmi különlegesség nem keltette fel érdeklődésünket, legfeljebb esztendőként a csillagok változásai és a tenger foszorekálásában találtunk valamilyen érdekeselet. Esténként, midőn oly gyönyörű szép holdvilágos finom szerelmes illatot érez az ember, leginkább a fedélzeten tölti el idejét, néha zene, néha pedig egy-egy vidám társaság éneke csendül fel felkeltő alkordokkal. Ugy néha, barátaim társaságában mi is elénekeltünk egy-egy szép német dalt, de mégis éreztem egy különös nyomást, éreztem, hogy bármennyire kellemes is köztünk, mégis csak idegen vagyok. És végül is rájöttem, hogy bármennyire kecsget is Amerika, nehezetre esett a hazánktól napról-napra való távolodásom. A szép csendes vizen haladva, voltak esték midőn kapitányunk a fedélzeten bálákat rendezett, volt többek között álarcos bál is, és bármennyire modern világban élünk is, de a hajó zenekara a legrégibb és legősibb dalokat játszotta, ami a német cinizmust jellemzi.

A tenger kék vize napról-napra a nagyobb hőstől kezdett szürkés színt magára öltetni. Még két nap sem választott el az egyenlítőtől, midőn egy kis élvezetet nyújtott a szürkés színű tenger. Az eddig még nem látott halak közül igen érdekes fajta volt a kalmunk gyönyörűk, ezek az apró, úgynevezett repülő halak, melyek 20—25 métert repülnek a sima víz tükörén.

(Folytatjuk.)

KAVIAR A LEGJOBB EROTIKUS HETILAP.

"FARMODONT"
FOGKRÉM

Ispilangi...

Ezt a szót a Brassói Lapok munkatársa Segesváron székely leánykák ajkán találta, a kik lehet hogy, szolgálni mentek Segesvárra. Erdemes volna ezt a szót divatba hozni. Nem jelent semmit, s mégis jelent valamit. Finom könnyű, mint a napsugár. Ott terem a más vadvirágok között.

Abban a kertben, ahol az ilyen vadvirágok teremnek, kétféle vadvirág van. Az egyik az ajkakon, a másik a sirdombokon terem. A hányan éneklük az ispilangi rózsát, kétannyian pihennek társaik közül vadvirágos hant alatt. Ha a Brassói Lapok munkatársa felkeres egyszer egy székely temetőt, a nagy keresztfák karjain látni fog csinos keresztfákat, mintha csak gyermekjátékok volnának. Az mindenik egy olyan vadvirágnak a keresztfája. Odaköltözik a nagy részük idő előtt, mert a kicsinyek nem tudnak magukon segíteni, a nagyok pedig nem képesek. Nézen be egy közönséges székely házba is. A padló alatt, ha van padló, nem igen van töltes ha van is, az rendszerint vizes. A padló télen hideg s télen is, nyáron is a levegő romlott fölötté. A gyermek azon másképp, rossz levegőt szív, meg meg is hű. Téti alak nincs a házon, mert az drága. A kutak vize a legtöbb helyen rossz. Sok helyt a patakból isznak. A fa is télen szűk, vagy drága. A gyermek tudógyuladást, hasmenést differtiszt, vörhenyt kap. Az orvost nem lehet a házhoz vinni, mert az drága. A beteg-gyermekeket 20—30 kilométerre is viszik téli időben is az orvoshoz, rendszerint akkor, amikor már haldoklik. Sokszor mire hazakerülnek az orvostól, a gyermek már halott. A vadrózsák a temetőben szaporodnak.

Az apára a szomszédja görbén talál nézni. Ahelyett, hogy a barátai kibékítenék, szaladnak az ügyvédhez. Az ügyvéd kanyarint egy levelet, s mert az ügyvédnek is élni kell, arra rá megy, az apának egy heti keresete, amiből a kicsinek cipőt, meg ruhát, orvosságot lehetne venni, vagy, orvost lehetne hoztatni, vagy, a mivel a házat lehetne rendbehozni. A vadrózsák a temetőben szaporodnak.

Pénz kell a temetésre. Szabad a bankhoz, az uzsorához, s ha kap, fizet 36 percentet ha jól jár, s hanem annát is többet, miatt a bank azon forgatja a szemét, hogy, miért nem kap ő a 6 percentes pénzből többet. S ha nem tud fizetni, jön a végrehajtó, s a mint ez már nemzetközi törvény, kihuzza a halatot a gyermek szájából, a párnát a feje alól, kihuzza a ruhát a testéről. A bank pedig csinál dicső üzetet, ad 20—30 percentes osztalékot s tartalékaipját is dicséretesen növeli. Mert hol van a bank, amely humanus üzletei miatt, s nem a féktelen harácsolás által buknek meg. A vadrózsák a temetőben szaporodnak.

A vadrózsák apja elmegy a vásárra is. Ha valamit elad, az olcsó; ha valamit vesz, az drága. Ettől is a temetőben a vadrózsák szaporodnak.

Végre is bánatában iszik spiritusz-pálinkát, s dupla áron hamis bort, amitől tegyálabb fejfájást kap. Igaz, hogy az ita árától is lehetne a gyermeknek jobb ruhát, jobb élelmet venni, orvosra, ügyvédre, kamatra, adóra is inkább jutna; de hát az embernek néha búsulni, néha vigadni is kell. Ehhez pedig ha hitvány is az, de ita kell. A vadrózsák a temetőben szaporodnak.

Ispilangi, ispilangi rózsá, valami ilyen forma s még különb is, az a vadvirágos kert, ahol a székely vadrózsák teremnek. Élni kell mindenkinek. De mintha valahogy, másképp is lehetne élni. Nem egymást pusztítva, ki-zaarolva, cinyomva, hanem inkább egymást elősegítve. És minden ember is gondoskodhat nek jobban is saját magáról és a családjáról is. Lehetne valószínűleg, csak egyszer már meg kellene próbálni. Az idők jele mintha erre felé mutatna.

Mert szép az, hogy, Ispilangi rózsá...
De gyomos a talaj, amelyben terem...

Id. Siklód István.

A fegyelem meglazulása az oka a borzalmas vasuti szerencsétlenségeknek

Két ember halála, mert az ő nem volt otthon

NAGYVÁRAD (A Brassói Lapok tudósítójától.) Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt tegnap délelőtt Nagyvárad és Várad között az állomások között, a szalontai vasutvonalon. Egy próbantón levő mozdony, robogott át a lessi állomás előtt levő sorompónál, amely nem volt leeresztve s a mozdony

elütötte Krajnik György nagy-
úrögdí főbíró szekerét, amely
izzé-porrá tört.

A borzalmas erejű összeütközésnek az volt az oka, hogy a pálya itt erősen hajlik s a kanyarodótól sem a szekéren ülők, sem a mozdonyvezető nem látták egymást.

Az összeütközés következtében Krajnik György 38 éves főbíró, akinek a nyakát a szó teljes értelmében kettévágták a mozdony kerekei, nyomban meghalt. Mőga Tőgyer 56 éves földmives fejét ezer darabra zúzta össze a gép.

Holtteste roncsait tizenkét gyer-
meke szedte össze a sínekről

Dávid Demeter kisgazda segítségével. A szerencsétlenül járt utasok Bessenyőpusztáról igyekeztek hazafel, ahol Kőra Antal szőlősgazdánál vásárolni jártak. Dávid Demeter kisgazda vette észre a kanyarodóban közeledő mozdony érkezését és sikerült idejében meggátolnia a szerencsétlenséget és ő sértetlenül is maradt.

A borzalmas szerencsétlenség hírére Nagyváradról nyomban bizottság szállt ki a helyszínére s megállapították, hogy az 5. sz. őrház pályára nem volt otthon s a feleségének kellett volna a sorompót leeresztetni. Dávid szerint, aki közvetlen szemtanúja volt a halálos szerencsétlenségnek, a sorompó nem volt leeresztve. A vizsgálat folyik.

A magyar gyáriparosok a cseh vámtörvény ellen

Addig nincs középeurópai Locarno, míg a magyar termelést lehetlenné akarják tenni

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A magyarországi gyáriparosok országos szövetsége tegnap közgyűlést tartott Hegedűs Loránd alelnök elnöklete alatt. A közgyűlés a tárgysorozat legnagyobb részében a cseh vámtörvény-nyel foglalkozott, s Hegedűs Loránd már megnyitó beszédében, miután hibáztatta a francia kereskedelmi szerződést, s annak módosítását sürgette, hangoztatta, hogy úgy, mint az osztrák tárgyalások ideje alatt történt, úgy a cseh szerződés tárgyalásainál is alkosson a gyáripár egy-

séges frontot az agráriusadalommal. Benes — mondotta — állandóan középeurópai Locarnót hangoztat, s ezalatt olyan vámtarifát léptet életbe, amely Magyarország kivételének husz százalékát megsemmisíti.

— Addig nem lesz középeurópai Locarno, míg a magyar munkát és a magyar termelést lehetlenné akarják tenni.

Grátz Gusztáv beszédében kijelentette ezután, hogy a cseh törekvések komolyan gondolkodóba ejtik azokat is, akik eddig a gazdasági közeledést hirdették.

Mégis kedvezően áll a szászvárosi kollégium ügye

Martonossy György dr.-nak, a kollégium hivatalos kiküldöttjének nyilatkozata

BRASSÓ. (A Brassói Lapok munkatársától.) A szászvárosi kollégium nyilvánossági jogának visszaadása ügyével kapcsolatban, amelyről a Brassói Lapok annak idején híven beszámolt, Martonossy György dr., a Kun-kollégiumi hivatalos kiküldöttje — aki e minőségében résztvevett a kollégium ügyében folytatott összes tárgyalásokban, — nyilatkozatot küldött hozzánk, amelyben hangoztatja, hogy Otteleasan közoktatásügyi államtitkár június 30-án kijelentette, hogy

elvben és ideiglenesen megadja az intézetnek négy osztállyal való megnyitására az engedélyt,

ami majd akkor válik véglegessé, amikor a református igazgatótanács bemutatja az alkalmazandó tanári kar névsorát, s más — a törvényben előírt — okiratokat.

Amikor Martonossy György dr. kérte, hogy erről adjon a közoktatásügyi miniszter írásbeli értesítést is, Nae Dumitrescu és Pteancu urak kijelentették, hogy az ideiglenes engedélyről nem adnak ki semmilyen írásbeli értesítést, mert a szabályszerű okmányok benyújtása után a kollégium ügyét jóindulatulag fogják kezelni, s nem lesz semmi akadálya annak, hogy az intézet szeptemberre négy osztállyal megnyílthassék.

— Külön hosszasan tárgyaltam — folytatja nyilatkozatát Martonossy György dr. — kétszer is ez ügyben Pteancu felügyelővel, aki megbízást kapott, hogy tegyen a miniszteriumnak javaslatot ez ügyben, s ő ismételtelen kijelentette, hogy a napokban Kolozsvárról lesz, s ott személyesen is támogatni fogja a református igazgatótanácsot a megfelelő ké-

vény és mellékleteinek összeállításában, azután azonnal megteszi jelentését, egyben pedig biztosított jóindulatáról.

— Ez a tényállás, — fejezi be nyilatkozatát Martonossy dr. — s úgy látom, sikerült kedvező atmoszférát teremteni, s remélem, hogy iskolánkat ez év szeptemberében négy osztállyal megnyithatjuk.

Autó és vonat összeütközése a tömösi szorosban

Urleteanu Stefan semmitőszéki bíró megsebesült

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A tömösi szorosban súlyos automobilbaleset történt az egyik sorompónál. A Predeal-Brassó között közlekedő 386. számú nyaraló-vonat az alsótömösi állomás és a 75. számú őrház közti sorompónál elütötte az 1829 számú bukaresti automobil, amelyet Tica Urleteanu bukaresti törvényszéki bíró vezetett.

Az autóban még Tica Urleteanu felesége, a hátsó ülésen pedig Stefan Urleteanu, semmitőszéki tanácsos fiava és felesége. A megejtett vizsgálat megállapította, hogy a sorompó le volt eresztve, a vezető Urleteanu azonban nem ismerte az utat s az ut kanyarodónál nem vette észre, hogy sorompó zárja el az utat, teljes erővel neki ment, úgy, hogy a sorompó eltört. Szerencsére, az ütdés következtében a motor felmondta a szolgálatot s a gépkocsi megállt a sínek között, s a bennülőknek még volt annyira idejük, hogy kiugrálnak a kocsiból. Csak az öreg Urleteanu Stefanak nem volt ideje már kiugrani, jött a vonat, s magával rántotta a gépkocsit, s mintegy husz méternyire vonszolta azt magával. Urleteanu semmitőszéki bíró sebesülése ekkor történt. Beszállították a Depner-szanatóriumba, ahol most ápolás alatt áll.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fején olvashatók.
Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizományosunk útján is feladhatók.
A * -gal megjelölt közlemények díjazás alá esnek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidualatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 36 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2006 m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Szerda, július 7.

Kat.: Vilbald. — Prot. Cirill és Metód.
— Görög: Ciriaca. — Izr.: 5686. Thamusz.
24. — A nap: 4.39—20.00. — Hoid: új.
hold 11-én 10.27 órakor. — Időjárás: Le-
nyeges változás nem várható.

Mozik műsora:

Hétfő: Modern: Bandolero
Apolló: Martco, a halál védenec.

Július 1.

Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése július 1-én lejárt, hogy előfizetésük megújításáról idejekorán gondoskodjanak, nehogy a posta utalványok késedelmes beér, kezdése miatt a lapküldés megakadjon.

Előfizetési árak vidékre:

Egy évre 1000 Lei
Félévre 520 "
Negyedévre 270 "
Egy hónapra 100 "

Tisztelettel:

Brassói Lapok kiadóhivatala

— Goga belügyminiszter július 18-án Brassóba érkezik. A néppárt brassói szervezete fel kérte Goga O. belügyminisztert, hogy július tizenhétcadikán látogassa meg Brassót. A belügyminiszter a néppárt nevében a nála járt küldöttségnek kijelentette, hogy a kérésnek szívesen eleget tesz, azaz a feltétel, hogy Brassóban nem rendeznek hivatalos fogadtatást.

— Az Országos Magyar Párt udvarhely megyei tagozatának állásfoglalása Lupascu kapitány ügyében. Székelyudvarhelyi tudósítónk jelenti: Lapunk multkorai számában meg emlékeztünk arról a kínos afférról, amely a székelyudvarhelyi magyarságot Lupascu ot-tani helyőrségi kapitány részéről érte. A katonatiszthez nem illő minősíthetetlen sértés, amely egy bankettező társaságon keresztül az az egész nagyromániai magyarságot illette, a Magyar Párt udvarhelymegyei tagozatának is tudomására jutott, amelynek elnöksége rögtön összehívta a végrehajtó bizottságot hogy határozzon, mi teendő legyen ezen kínos ügyet illetőleg. Az eselnék a gyűlés meghívott néhány tanúja írásban is megismételte a panaszt, amelynek alapján ugy határozott a végrehajtó bizottság, hogy az egész magyarságot politikai és erkölcsi érzületében mélyen sértő esete miatt elégtételt kieszköz-
léséért a magyarság parlamenti csoportjához forduljon s e tekintetben felírta a kérés meg-
ennek elnökét, Bethlen György grófot azaz a kéréssel, hogy Averescu kormányelnöknek il-
letve a kormányzat teljes elégtételt eszköz-
zóljon ki a csoport tekintélyének teljes latba-
vetése útján is és felhasználásával. A sé-
relmet teljes részletességgel feltáró panasz-
írat, tekintettel az ügy sörögösségére és a par-
lamenti ciklus rövid tartamára, már el is-
küldetett Bethlen György gróf elnöknek, aki
az egész parlamenti csoport közreműködésé-
vel együtt, remélhetőleg hamarosan kieszk-
közi az elégtételt Averescu kormányelnök-
nél, akinek viszont kötelessége elégtételt szol-
gáltatnia a végig alázott és egyenlőtlensé-
gére miatt elégtételt magának nem vehető
magyarság részére.

— A kézdiszentlélek községbe nemcsak Kézdivásárhelyről, hanem a szomszédos köz-
ségekben is számosan jöttek el a közéleti te-
vékenységéről is ismert főesperes üdvözlésé-
re. A diszmenetben felvonuló közönség a tem-
plomnál megállva hallgatta Bagoly Mihály
kézdiszentkereszti alesperes üdvözlő beszé-
dét. A templomban való bevonulás után az
oltártól Sósom Géza gelencei alesperes,
majd a szentmise alatt Szilveszter Ferenc
dr. kézdivásárhelyi paptanár tartott nagyha-
tású szónoklatot. Istentisztelet után újabb
üdvözlések, majd barátságos ünnepi ebéd
volt a jubileums házában. Kiemelkedő mozzana
ta az ünnepségnek, hogy a papság, tanári kar
és a hívek 20 ezer lejes alapítványt tettek
nevelési célra a főesperes nevére.

— A brassói orvos-egyesület ülése. A
brassói városi és vidéki orvosok a kedden,
július 6-án, hat órakor délután a városi ta-
nácsházban megtartandó ülésre ezennel meg-
hívatnak. Miután a választmány választása
van napirenden, szíveskedjenek a koléga-
urak teljes számban megjelenni.

— Huszonöt éves papi jubileum és papi-
lakszentelés Zetelakán. Székelyudvarhelyi tu-
dósítónk jelenti: Zetelaka román. kath. hitköz-
sége fényes keretek közt ünnepelte meg Bar-
thos Mihály plebánosának 25 éves papi ju-
bileumát, melyen a vármegye papsága, élén
Pál István prefátus főesperessel együtt, tel-
jes számba résztvevett, valamint sok világi
előkelőség is, a jubileum ismerősei, jó barátai
és tisztelői, akik az új papiaknak egyházi fel-
szentelési szertartás fényét emelte az a kö-
rülmeny, hogy Németh Gyula fényes plebá-
nosnak saját szerzeményű és ecéfra írt egy
házi énekét énekelte az ifjúság.

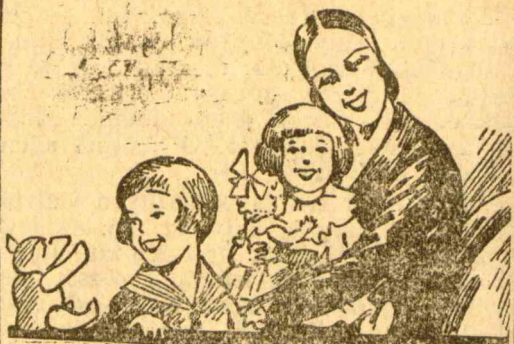
— Magyar házati állítanak fel Temes-
váron. Temesvári tudósítónk jelenti: Is-
meretes, hogy az itteni magyar párttago-
zat akciót indított egy magyarház felállí-
tására. Ez ügyben ma este értekezlet lesz,
amelyen különböző bizottságokat, úgy
pénzügyi, építési, propaganda bizottságot
küldenek ki ez ügyben.

— Volt brassói bírák előléptetése Ma-
gyarországon. Csathó László törvényszéki ta-
nácselnöki címme felruházott budapesti bün-
tetőtörvényszéki bírót és Jakó Pál budapesti
központi járásbíró a budapesti polgári tör-
vényszékhez tanácselnökké nevezték ki.

— Elhunyt hitoktató. Fogaras magyar
társadalmának gyászja van. Július 2-án 62
éves korában 41 évi áldásos szerzetesi tanító-
munka után elhunyt Veszprémi József, Kon-
rád Ferenc-rendi tanító-testvér. Az oktatás
és hit derék munkatársát tegnap helyezett
örök nyugalomra általános részvét mellett.

— Temesvárra jön a bécsi Wac. Te-
mesvári tudósítónk jelenti: Július 24-én
Temesvárra jön a bécsi Wac, ahol a
Taccal fog játszani. A bécsiek megígér-
ték, hogy elsőrangú garnitúrát hoznak le.

— Árvíz pusztított a Kraszna-men-
tén. A hetek óta tartó állandó esőzés
majd az egy napig tartó zápor-eső telje-
sen kiöntötte medréből az egyébként kis
Kraszna folyót, mely különösen Szilágys-
kraszna és a szomszédos Kraszna-horvát-
on vitt véghez nagyobb károkat. Az ár
éjfélnélkor érkezett Szilágyskraszna-ra, ahol
leírhatatlan pánik keletkezett. A folyó-
hoz közel lakók a község magasabb fok-
vására, a piacra menekültek. In-
nen is el kellett azonban menekülniük,
mert az ár — ami ezideig még nem tör-
lőtt meg — előntötte a piacot is, s 25
házat döntött le. Az egyik ház egy 10
éves fiú-gyermekeket is maga alá temetett.
A kár felbecsülhetetlen, mivel a község
lakóinak legfőbbje még az aprójószágait
sem tudta megmenteni. A mezőkön is
öröklési kárt okozott a kiöntött folyó, mi-
vel a folyó mentén és a lapályos helye-
ken teljesen hasznavehetelenné tette a
szép termést. A Kraszna-folyómenti többi
helyiségekben s így Somlyón is leginkább
csak a termésben tett nagy kárt. Ezzel
kapcsolatosan közöljük lapunkhoz be-
érkezett legújabb jelentést, mely szerint
Szilágysomlyót, valamint annak vidékét
előntötte az árvíz, mely leginkább a ka-
pás növényekben (tengeriben) és a szálas
takarmányban (széna, lucerna és lóheré-
ben) tett nagyobb károkat. Az ár magával
sodorta Kraszna, Varsolc, Percsén és
Szilágysomlyó mezőiről a kizlakba ösz-
szegyűjtött takarmányt, úgy, hogy a

Csinos gyermekek

a szülők büszkesége!

De csak egészséges gyermekek csinosak és az egészség
fenntartásához szükséges a rendszeres

fogápolás PEBECO-val!

A PEBECO fogkrém sok embernek, aki gyönyörű fogait
tartja, elválaszthatatlan kísérője lett egész életére. Nincs
annál jobb.

PEBECO egészen kiváló szer, nem édeskés, nem iztelen, hanem
erősen irritáló hatású és használata kiváló eredménnyel jár.

Ne felejtse el: PEBECO!

Kraszna-folyó úgy nézett ki, mint egy
hőmpölygő nagy szénakazal. E folytán a
takarmány ára lényegesen megrágul.

— A marosvásárhelyi román. kath. főgimná-
zium igazgatósága tisztelettel kéri volt növén-
dekeit, szíveskedjenek nála bejelenteni egy-
a maguk, mint volt iskolatársaik jelenlegi
pontos címét a vendiák-találkozó előkészí-
tése céljából.

— Vasúti katasztrófa tizenhét halottal és
kilencvenkét sebesülttel. Párisból táviratoz-
ták, hogy Páris—Le havrei gyorsvonat Ache-
resnél kisiklott. Tizenkeheten meghaltak, ki-
lencvenkét utas pedig megsebesült.

— Mexikóban is áradás van. Mexikóból
táviratozzák, hogy a Leona melletti Savatier-
ra vidékén a helyzet az áradások miatt két-
ségebeesett. Mexikó gabonarakartárának neve-
zett Durango-vidéken a vetés teljesen tönkre-
ment.

— A román. kath. nőegylet folyó hó 7-én,
szerdán délután 5 órakor fontos ügyben rend-
kívüli ülést tart. Kérjük a tagok teljes szá-
mu és pontos megjelenését. Az elnökség.

— Unitárius majális. A szeszélyes időjá-
rás vasárnap megengedte, hogy Brassó unitá-
riusai megtartsák a kis Honterus-téren játé-
konycélú erdei mulatságukat. A kedvező idő-
ben nagy közönség zarándokolt ki az unitá-
riusok ügyesen és ötletesen rendezett mutat-
ságára, hol pompás szórakozási alkalmak,
ételek és italok állottak a vendégek rendelkezé-
sére. Az erdei mulatság minden tekintetben
jól sikerült.

— Cigányok egymásközt. Budi János ci-
gány legény tegnap részeg fővel összeveszett
barátjával, Tinis Mihállyal, Budi a veszekedé-
s hevében bicskát rántott s az Tinisbe
szurta. Budit átadták az ügyészségnek.

— Szublimátot ivott. Nagybányáról ír-
ják: Gloppán és bánya munkás, feleségével
Havasi Erzsébettel összekapott, mire az asz-
szony, férje szemelátára egy pohár rumban
2 gramm szublimátot veit be. Hamarosan
kórházba szállították, ahol a rögtön alkal-
mazott gyógyszerlet dacára sem biznak fel-
épülésében.

— A közönségnek valószínűleg jobb a vi-
lág buzatermése. A római nemzetközi mező-
gazdasági intézet most tette közzé a világ
buzatermésére vonatkozó jelentését. A ren-
delkezésére álló eddigi adatok aa buza és ár-
patermésére nézve nem teljesekek még annyira,
hogy ezek alapján az ez évi világtermést
meg lehessen állapítani. Mégis a vetéseknek
június kezdetén való állásáról való adatok
és általános jelentések alapján megállapítha-
tó, hogy a buzatermés közel ugyanolyan,
mint a mult évi s így végeredményben jobb
az előző öt évi termés átlagánál. Bővebb
termés remélhető az Egyesült Államokban s
Európa délkeleti részein. Ezek a területek
kell hogy növeljék azokat a termésvesztése-
ket, melyek Európában nyugaton és északon
előfordulnak. Az árpatermés ezzel szemben
jelentékenyen gyengébb lesz a mult évinél.
Ami a rozst és tengerit illeti, főleg a tava-
szi vetést, még nem lehet megközelítő meg-
állapításokat sem végezni.

— A budapesti sakkverseny. Budapestről táviralozzák, hogy a nemzetközi sakkverseny tegnapi fordulóján Steiner nyert Cohe ellen, a játszma azonban zsűri elé került. A többi játszmákban Havasi nyert Smoska-Borovski ellen, Kmoch Monticelli ellen, Yates Rubinstein ellen és Mattison Tartakover ellen. Eldöntetlen maradt a Grünfeld-Réti játszma, míg a Prokeseli-Takács és a Vajda-Nagy játszma függőben maradt. A vegyes mester-versenyen Thelen (Prága) nyert Gruber (Bé késcsaba) ellen, Rejfi (Prága) Lovas ellen, Metzer (Győr) Fazekas (Pozsony) ellen, Walter (Pozsony) Reich ellen.

(*) N. Leonard a bukarésti és párisiak kedvenc bonvivántja, két este fog vendégszerelni Brassóban, kitűnően megszervezett együttesével. Első este július 14-én Lehár Ferenc gyönyörű muzsikájú »A sárga kabát« című operettjének a főszerepét éneklő Leonard. Második este 15-én csütörtökön Strauss János operettjének »Az ucca gyöngyében« bucsuzik Leonard. Mindkét előadás jegyeit az Apollo pénztára már árusítja.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Hétfő: Frasquita. Karácsonyi Ili fellépéssel.

Kedd: Frasquita. Karácsonyi Ili fellépéssel.

Szerda: Tatárjárás. Csóka József jutalomjátéka.

A színházi iroda hírei:

Csóka József jutalomjátéka. A brassói színtársulat szerda este tüzte ki a Tatárjárás című operett előadását. A Tatárjárás azok közül az operettek közül való, amelyek mindenkor újak, mindenkor frissek, s amelyeknek vonzóereje sohasem szűnik meg. S a szerdai előadásnak különös jelentőséget és érdekességet fog nyújtani az, hogy ennek keretében tartja meg Csóka József, a brassói színtársulat buffokomikusa jutalomjátékát. Csóka József, aki egy csapásra meghódította a brassói közönséget, s azt a szeretetet, amelyet a közönség iránta érez, méltán és jogosan meg is érdemli. Komoly színész, aki nem tekintí kenyerkeresetnek színészi hivatását, hanem annak betöltésében magasabb ideális eszmék vezetik. Csóka Wallenstein szerepét fogja játszani jutalomjátékán, míg a többi szerepeket Gálffy Nusi, Gál Piri, Ross Jenő, Felhő Ervin; Szabó Gyula, Örvössy Géza és Földes töltik be.

A bérlet figyelmébe. A színház igazgatósága kéri azokat a tisztelt bérletket, akik a bérletösszeget még nem fizették ki, vagy hátralékban vannak, szíveskedjenek azt a színházi pénztárnál haladéktalanul befizetni, mert az igazgatóságnak is fizetési kötelezettségei vannak.

Ne felejtse el

utazása előtt megvásárolni Mo. cianu országos

Vasuti Menetrendjét!

Összes állomások és vonatok, bel- és külföldi csatlakozások megbízható, pontos utmutatója. A 100 oldalas könyv ára csak 40 lej. Kapható mindenütt.

Nyílttér

Hirdetmény.

Ugyfelem Haimson és Heltter moinești cég a Nuszbaum és Popper csikszentkirályi fűrészüzetét megvásárolni szándékszik. Felhívom tehát nevezett cég összes hitelezőit, hogy követeléseiket hozzám folyó hó 12-ig jelentsék be, mivel ellenkező esetben csak azon cégtartozások vétetnek figyelembe, amelyek a cég könyveiből kitűnnek.

Dr. Szántó Samu
ügyvéd, Mercurea-Ciuc.

*Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

»APOLLO«

MOZGO

Kedd, szerda, csütörtök:
UFA FILM!

A második anya

Szenzációs társadalmi dráma
7 felvonásban.

A főszerepben HANS MIRENDORFF.

JÖN! N. LEONARD JÖN!

operettársulata

Július 14-én

A sárga kabát

Lehár Ferenc gyönyörű zenéjű
operettjének bemutatója.

»MODERN«

MOZGO

Hétfő, kedd:

Bandolero

Megrázó izgalmas és fenséges jelenetek
a spanyol banditák és bikaviadorok
életéből. A főszerepben a madridi nemzeti színház legjobbjai.

SPORT

Belföldi eredmények

Temesvár.

Temesvár válogatott—Budapest válogatott 2:0 (2:0). A budapesti komplett válogatott csapat teljesen megérdemelt vereséget szenvedett. A temesvári együttesben volt két Kinizsi játékos és Frech (Unirea) akít azonban szintén a Kinizsi nevelt.

A temesvári csapat a következő felállításal szerepelt: Zombori: Stenner II. Hoksári: Teszler, Vogl, Steiner I; Tenzer; French; Matek, Semler és Wetzel. A budapestiek felállítása a következő volt: Fischer, Grosz II., Vogl III., Rebro, dr. Müller; Orsányi Braun, Takács, P. Szabó, Opatá és Kohut. A második félidőben dr. Müller (FTC) helyett Müller (VTE) játszott, míg P. Szabó helyett Braun, akinek helyét Haar foglalta el.

A temesváriak óriási lelkesedéssel kezdik a játékot, a budapestiek csatársora gyenge akciókkal dolgozik, a temesváriak hátsora ki fogástalan védelemről gondoskodott. A temesvári csapat valamennyi embere dicsőre méltó módon dolgozik, egyedül Metek volt gyenge. A budapesti csapat is bravurosan védekezik, főként Fischer, a háttérben pedig Vogl III. volt a legjobb. A halvesorban Rebro tűnt ki teljesítményeivel, míg a csatársorban Takács és P. Szabó, ámbar az összjáték kifogásolható.

A játék erős irammal kezdődik, az első negyedórán változatos a játék gól nélkül, míg a 16. percben Frech Vetter adásából védehtelen gólt lő. Temesvár ezzel fölénybe kerül s a 33. percben a csatársor szép összjá-

téka után Vetter lövi a második gólt 10 méterről.

A második félidőben Budapest keveset támad, közel negyedóra hosszat ostromolja a kaput, a védelem azonban résen áll. Végre Temesvár felszabadul az ostrom alól s ettől kezdve a játék vezetését végig a kezében tartja.

Biró Mátyás (Szabadka) volt, aki korrektni és jól vezette a játékot.

Kolozsvár.

Kolozsvár válogatott—Marosvásárhely válogatott 3:1 (1:0). A kolozsváriak megérdemelt győzelmet arattak. A nagy hőség miatt lanyha, nem nívós a mérkőzés. Biró Kis Kálmán.

Ezt megelőzőleg játszott

Kolozsvár ifjúsági—Torda ifjúsági 2:0 (2:0).

Arad.

AAC—Olimpia 8:2 (3:0). Ez volt az utolsó bajnoki mérkőzés Aradon.

Petrozsény.

CAMP—Gloria CFR (Arad) 4:1 (2:0).

Vulkán.

VSC—Nagyszebeni Solmi 4:1 (4:1).

Nagyvárad.

NAC—KAC. 2:1 (1:1). Biró: Balog.

(x) A romániai vívóbajnokság. Kolozsvárról telefonálják: Tegnapi folyt le a romániai vívóbajnoksági verseny, amelyen törvívásban első lett Teleleanu (kolozsvári Victoria) hét győzelemmel, jobb, tusarányát a bukarésti Caramfil N. előtt, akinek szintén hét győzelme volt. A harmadik Caramfil Gheorghe (Bukarest) 6 győzelemmel, ötödik Dolesco (Bukarest) 5 győzelemmel, ötödik Consoy (Kolozsvári AC) öt győzelemmel, hatodik Benescu (Bukarest) 2 győzelemmel, hetedik Podes (KAC) két győzelemmel, nyolcadik Szele (KAC) 1 győzelemmel, kilencedik Sándor (KAC) egy győzelemmel. A kardvívásban első Gebauer (brassói Olympia) 6 győzelemmel, második Losonci (KAC) 5 győzelemmel, harmadik Doheleanu (Victoria) öt győzelemmel, negyedik Dohecsko 4 győzelemmel, ötödik Gerdanovics (TAC) 3 győzelemmel, hatodik Sándor (KAC) 2 győzelemmel, hetedik László (KAC) 2 győzelemmel, nyolcadik Tenescu (Bukarest) 1 győzelemmel.

(x) Magyarország—Ausztria vízpoló. Bécsből táviralozzák, hogy Magyarország—Ausztria vízpoló válogatott versenyének eredménye 9:1 Magyarország javára.

— A magyar-osztrák 5000 méteres hármas csapatverseny. Budapestről táviralozzák, hogy Magyarország ifjúsági atletikai viadalai keretében lebonyolították a magyar-osztrák 5000 méteres hármas csapatversenyt, amelyet kilenc ponttal nyert meg Ausztria 12 pontjával szemben. Egyéni győztes Bruhum osztrák (15.41.2 perc) második Grosz (MTK, 15.53.2 perc), harmadik Szerb (MAC), negyedik Papp, utánuk még két osztrák következik. Ugyancsak lebonyolították Magyarország és Ausztria között a svéd Stafétát. Győztes Magyarország: Gerő Mór (KACs), Fluck (B B T E), Rózsahegy (MAC) Barsy (BBTE) 3.30 perccel. Ez az új magyar rekord csak 2.8 másodperccel gyengébb a világrekordnál. Második Ausztria 3.34.4 perccel.

(x) Az angol bajnokságok. Az angol bajnoki mérkőzések a következő eredményekkel zárultak: 100 yard: Cortis (10 mp), 200 yard Buttler (Achilles Club) 21.9 mp, 440 yardos Rinkel (Achilles Club) 49.8 mp, 880 yardon Peltzer (német) 1.51.6 perc. (Világrekord), egy angol mérföldet Baraton (francia) 4.17.4 perc, 120 yardos gát: Gaby (angol) 15.1 mp, 440 yardos gát: Burghley (angol) 55 mp. Su-ydo-bás: Salisbury-Woods (angol) 1369 cm, Darányi (magyar) 1360 cm. Diszkosz: Askfeldt (norvég) 4244 cm. Egrý, kiesett. Gerelyvetés: Tunde (norvég) 6131 cm, Szepes 5689 cm. Magasugrás: Van Geyzel (Ceylon) 185, harmadik Orbán (180). Távolugrás: Honner (Ausztrália) 721 cm, Püspöky 690 cm. Rúdugrás: Kelly (angol) 365 cm, Karlovitz (magyar) 350 cm.

(x) Julius tizenegyedikén kezdődik a nemzetközi négyes csapatverseny. Budapestről táviralozzák, hogy a nemzetek közötti négyes csapatverseny július tizenegyedikén kezdődik. Eddig Jugoszlávia, Románia, Ausztria és Németország jelentette be Budapestre látogatását. A csehek bajnoki csapatát várják.

Ha bármilyen könyvet akar megrendelni, kérje díjtalan árjegyzékeinket. Brassói Lapok Könyvosztálya.

KÖZGAZDASÁG

A lej 2.50

Mitől javul a román pénzegység? — Francia és román tanúságok — Nem szabad engedni, hogy a pénz túl magasra emelkedjék

BRASSÓ. (A Brassói Lapok munkatársától.) Mikor a lej zuhanni kezdett, megírtuk, hogy nincs ok aggodalomra, mert tiszta politikai aknamunkáról van szó, a mely egyesek használja ki a maga céljaira azt a pillanatnyi, érthető feszültséget, a melyet a kormányválság teremtett. — A sajtó legnagyobb része ugyan közgazdasági körülményekkel igyekezett érthetővé tenni a valutapiac katasztrófális eseményeit. — s a lej fokozatos javulása azonban nekünk ad igazat, akik a lej belső értékalandóságában bízunk. — A lej aránylag igen rövid idő alatt elérte azt a szintvonalat, amelyen a liberális pénzügyi politika tartotta, s most az a kérdés, hogy vajon sikerülni fog-e Lepadatu pénzügyminiszternek az, a mi Brătianu Vintillánál már természetes egyensulynak látszott.

Még mindig nem igen hallunk sokat az új kormány pénzügyi programjáról. Lepadatu nem primadonnája az Averescu kormánynak, mint Vintila volt a magáénak. S míg Vintila minduntalan tapsokat aratott és látszott rajta, hogy élvezi is ezeket a tapsokat, Lepadatu szerényen tervez s a leg jobb, amit róla egyelőre mondhatunk az, hogy nem akarja a hazát mindennap újabb manőverekkel megmenteni. Adótörvényei közül még csak egyről hallottunk pozitív formában, a szesz törvényről, amely józan középútnak látszik a között, amit Vintila nagy hangon ígért, és a között, amit csakugyan várni lehetett volna tőle. Mert sohasem akadt senki, aki azokat a nevezetes szesztilajmi törvényeket komolyan vehette volna. Ezenkívül a vámpolitika az, a melybe Lepadatu máris beleavatkozott s hogy intézkedése nem volt meglepetésszerű, azt a következmények nyilván mutatják. — De egyebekben az új pénzügyminiszter nem siet terveinek kikürtölésével.

Pedig kell lenni terveinek. Lehetetlen, hogy ne lássa milyen fenyegető romlás szélén evelék az ország közgazdasági élete s lehetetlen, hogy tisztán csak várakozásban merüljön ki tevékenysége. — Az állami költségvetés harnis egyensúlyát minél előbb át kell alakítani úgy, hogy az erőssé, hangjává ehhez át kell dolgozni nemcsak a bevételeknek rendszerét, amely a közvetett adók túlzott igénybevételével megcsúfol minden egyenlő tehermegosztási elvet, hanem a kiadási oldalt is, hogy az államnak egy-

általában nincs módja arra, hogy az ország gazdasági életének irányítását átvegye.

Ezek a feladatok azok, amelyeken szerintünk el kell kezdeni a munkát. A pénz megszülditása csak ezeknek a teendőknek a következménye lehet és károsnak tartunk mindent ami nem ebből az alapelemből indul ki. — A francia példa elég élesen mutatja, hogy más irányú intézkedésnek nincs semmiféle értelme. A lej éppen olyan kevéssé lenet megjavítani, közvetlenül, mint a frankot. — sőt sokkal kevésbé, mint azt hiszen, hogy marad a mi szegényes gazdasági életünk a franciáknak ma is hatalmas gazdasági szervezettsége és iskolázottsága mellett.

Sokan úgy beszélnek a lej javításának szükségességéről, mintha az csak igen egyszerű kormányintézkedések megtételétől függene és csak a pénzügyminiszternek volna, hogy megteszi-e ezeket az intézkedéseket, vagy nem. — Semmit sem lehet elgondolni, ami hibásabb felfogás lenne, mint ez. Ha a lej olyan erőteljes tempóban javul, azt igenis kormányintézkedéseknek kell tulajdonítanunk, de nem pénzügyieknek, hanem egészen más természetűeknek: a kisebbségekkel való kibékülésnek egyfelől és másfelől az idegen tőkéhez való közeledésnek. Es ezt is csak azért, mert azt jelenti, hogy a román kormány a törvények uralmát készül helyreállítani. Olyan törvényeket, amelyek egyformán legyenek érvényesek bent minden polgárra és kifelé is minden érdeklődőre. — Ez kell a nemzetközi tőkének mert nincs más biztosíték egy államban sem, mint a törvények uralma.

A kisebbségekkel való béke az első jele annak, hogy ez a kormány csakugyan a törvény előtti egyenlőséget írta programjára — és a kisebbségekkel való béke az első oka annak, hogy a lej emelkedjék. — Lepadatunak, a pénzügyminiszternek szintén része van ebben, hiszen erdélyi ember, aki az ország belső egyensúlyának megteremtésére hivatottabb, mint elődje volt s így a lej javulásában a belső viszonyok javulása tükröződik vissza.

Kérdés, hogy meddig fog még haladni ez az emelkedés. Reméljük, hogy Lepadatu bölcs mérsékléssel megtalálja a helyes középútnak, s nem fogja engedni, hogy a várohamos javulás egyszerre az ország gazdasági életének hátrányára forduljon.

A nagyváradi kereskedelmi kamara jelentése az elmúlt szomorú gazdasági évről

NAGYVÁRAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nagyváradi ipar és kereskedelmi kamara vasárnap délelőtt tartotta meg közgyűlését, amelyen viharos igazgató-tanács ülés kezdődött meg. A gyűlésen Barbu Romanus kamarai elnök elnököl s az igazgatótanács tagjai csaknem teljes számban megjelentek. Az igazgatótanács gyűlésének egyik legfontosabb pontja a kamarai tisztviselők fizetésének 25 százalékos felemelése volt. A tisztviselők azt akarják, hogy fizetésüket az állami főtisztviselők fizetésével aránylagosan emeljék fel. Hasonló javaslatokat tettek az aradi és temesvári kamarák is. Ezért ki mondják, hogy a társ kamarákkal karöltve járnak el ebben a kérdésben, annál is inkább, mert az összes kamarák fizetési státuszokat állítottak fel. Az igazgatótanács póthite címén 130 ezer lej megszavazott a kamara részére.

Ezután dr. Papp János főtitkár tette meg jelentését az 1925 évről, amelyben rámutat arra, hogy milyen nehéz helyzetben volt az ipar és kereskedelem a múlt évben. Ennek egyrészt a valuta leromlása, másrészt a magas vámok voltak okozói. Az ország speciális termékeit csak nagyon kötött formában lehetett kivinni a magas szállítási díjak között. A súlyos adózás (luxus és forgalmi adók) valóságos béklyóba kötötték iparunkat és kereskedelmünket. Tiltakozott a kamara az export import fejlődését akadályozó kormány intézkedések ellen, de eredmény nélkül. Romániát méltán lehet az adósok eldorádójának nevezni!

A rossz és elavult ipartörvény, a speku-

törvény, hatálytalanságáért hiába indított a kamara többször is akciót, eredményt nem tudott elérni. Javasolta a kamara, hogy a Banca Nationala visszészámítási hitelekkel egyformán lássa le az erdélyi intézeteket.

A csehszlovák agrárvám — a kamara közbenjárására — július 15-ig nem lépett életbe s így remény van rá, hogy azt el is törlik.

Az igazgatótanács ülésének rendes folyását — sajnos — kinosan befolyásolta Dragos szatmári kereskedelmi iskolai igazgató túlfutott sovínizmus, aki a kereskedők értekezletébe minduntalan posztját akart bevenni s erőfeszítéssel kifogásolta azt is, hogy a kamarai ülésen nagyon sok magyar szó hangzik el, mert a kamarai kisebbségi tagokra tekintettel az összes tárgyalásra kerülő pontokat magyarul is megvitatták. Drágost végre az elnök is leintette s Papp János főtitkár jelentését már teljes nyugalom közepette tehetette meg.

A MAI PÉNZPIAC

Hétfő, július 5.

A világpiacon: Kisebb arányú árfolyam hullámlás.

A helyi piacon: A helyzet teljesen új lett. Az árfolyamok a lej külföldi árfolyamgyengülése ellenére sem változtak, még most is pari értéken felül állnak. Délben: egy svájci frank 42.40 lej, egy dollár 2.18 lej, egy olasz líra 7.80 lej, egy német márka 52.30

egy dinár 3.89 lej, egy angol font 1060 lej, egy francia frank 5.95 lej, egy cseh korona 6.49 lej, egy osztrák schilling 31 lej, egy lejért 320 magyar korona.

Zürich. Devizák (zárjelben a tegnapi zárlattól való eltérések). Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 123, egy dollár 5.1643 és háromnegyed (—egynegyed), egy angol font 25.13 és egynegyed, száz francia frank 13.95, száz olasz líra 18.10, (—108) száz cseh korona 15.30 és fél (—fél), száz dinár 9.14 (—fél), száz leva 3.75, száz lej 2.45 (—05), tízezer magyar korona 07220 (—10), tízezer osztrák korona 0.7305 (—05).

(—) Külföldi valuták kamata Budapesten. Budapesti jelentés szerint a budapesti pénzintézetek újlag rendezték a devizaforgalom késedelmi kamatait. A jövőben ezt a kamatot minden hét elején külön állapítják meg. Elhatározták, hogy a mostani hétre a szóban forgó országokban levő hivatalos (számítási) kamattábon felül számítják a kamatot és pedig: dinárnál 13 százalék, lejnél 20 százalék, belga franknál 13 százalék, francia franknál 24 százalék és líránál 30 százalék.

(—) December 31-ig meghosszabbították a vámhiteleket Magyarországon. Budapesti jelentés szerint a pénzügyminiszter 1926. évi december 31-ig meghosszabbította a vámhiteleket azon érdeelt felek részére, kik fedezetül bankgaranciát nyújtanak.

(—) Május hónap is aktív volt a német külkereskedelmi mérleg. Berlini jelentés szerint a most közzétett német külkereskedelmi statisztikai adatok szerint május hónap a bevitel 706 és fél millió, a kivitel 731 és fél millió márkát tett ki. Így a kereskedelmi mérleg 25 millió márka aktívumot ad.

MEZŐGAZDASÁG

Erdélyben az esős időjárás a vetéseknek inkább használt, mint ártott

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az időjárás a vetésekre nézve általában a sok eső mellett is inkább kedvezőnek mondható. A jégesők egyes vidékeknek kivételével nagyobb károkat nem okoztak. Az eső csak egyes mélyen fekvő helyeken ártott a hol a termények között megállott a víz, ott kivált a kapások szenvedtek. Ártott még a búzacsapadék a tömöttebb talaj buja vetéseknek, ahol a vetések meg is dőltek — így helyeken a rozsda is bővebben lépett fel, azonban inkább csak a levézetben általában a gyakori esők a termények fejlődését előnyösen befolyásolták, úgy, hogy a csapadékok az ideiglenesnek inkább használtak, mint ártottak. Most azonban úgy az érföldben levő gabonák, mint a kapásoknak csendes, meleg, száraz időjárás volna a kívánatos.

Sajnos, egyes vidékeken, így a Nyárad mentén az árvizek okoztak nagyobb kárt Erdélyben az árvíz által okozott kár számszerű becslések még nem állnak rendelkezésünkre.

Az őszi buza és rozs, ott, hol az őszi eső nem dültek és a hol a rozsda nem tett kárt, a kalászkok szépen fejlődnek. A virágzás alatti esőzések folytán a rozs sajnos, sok helyen elbarnosk. azonban a megmaradt szemek épek, duzzadtak, és jó minőséget ígérnek.

Őszi árpákból Erdélyben keveset vetnek, ahol ilyen van, az most van érésben, a tavaszi árpák pedig most kezdenek zsendülni.

A zabnak ez az időjárás kedvezett és az szépen fejlődik.

A tengerinek meleg, száraz időjárás kellett. A gyakori esőzések hátráltatták a kapálást, gyomlálást és töltögetést, a gyomok nemcsak a tengeriben, de a

répákban és a burgonyában is elhatárolódottak. A burgonya és répa jó és bőtermést ígér, hogy a cukorrépa cukor tartalma is fejlődjön, meleg napos száraz időjárás volna kívánatos.

Szálas takarmány, rétek és mesterséges takarmányok bő rendelkezést adnak, sajnos, az állandó esőzések károsan befolyásolták a széna csinálást, úgy, hogy réti, valamint a mesterséges szénafélék mennyiségi és minőségi is több a kívánni való.

A legelők a gyakori esők folytán bő takarmányt nyújtanak. Természetes, hogy a bőszes, nedvűs legelők minőségileg másodrendűek, úgy, hogy a gondos gazdák kény-

szerítve vannak a legelőn járó állatállományt még száraz szálak takarmánynak istálózása által pótolni.

Kerti vetemények, komlók, dohány a bő csapadék mellett jól fejlődtek. Az esőzések azonban a kapálásokat és gyomirtásokat hátráltatták.

Szőlők. Elszaporodott a peronoszpóra.

Helyenként a szőlőmoly is fellépett a gyakori Gabonaforgalom kevés kivételével szünetel. Kori esőzések többszöri permetezést tetten szükségessé.

Budapesti könyvujdonságok naponta érkeznek a Brassói Lapok könyvesboltjába

A magyar könyvpiac ujdonságai

Biró Lajos: Házasság	Fűzve 150, kötve 240 lej
Kellermann: Schellenberg Testvérek	Fűzve 130, kötve 230 lej
Claude Farrère: A titkárságszorongó	Fűzve 145, kötve 230 lej
Lombard: Ejjeli vallomás	Fűzve 140, kötve 220 lej
Phillips: A robbanó por	Fűzve 190, kötve 280 lej
Mauriac: A szerelem sivatagja	Fűzve 145, kötve 230 lej

Fenti hat könyv „A Regény Mesterei” című közismert sorozatban jelent meg, egységes kiállításban, mindegyik művészi fedőlappal, a kötött példányok gyönyörű, eredeti angol vászonkötésben. A Regény Mesterei minden kötete nagy tartalom, mint kiállítás dolgában csak elsőrangú nyújt és éppen ezért egyetlen könyvgyűjteményből sem hiányozhatik.

Bettauer: A vérző szerelmes

A világhírű bécsi író újabb regénye.

Ára 240 lej

Camille Pert: A kis Cady

Ára fűzve 290 lej

Camille Pert: Cady mint asszony

Ára fűzve 240 lej

Cady a párisi, nagyúri kislány történetének megírásával világszerte nagy port vert fel annak merész-tollu, éles szemű és mély-lelkű szerzője: Camille Pert, mivel őszinte, közvetlen hangjával merészen feltárta mindazt, ami a párisi nagyúri társaságokban folyik és annak hatásait az ott élő fiatal leány lelkére és későbbi kifejlődésére. A gyönyörű magyar kiadást Geiger Richard művészi illusztrációi díszítik.

Ujhelyi N.: Színésznő dicsősége és szerelme

A „Korunk szenvedélyei” regényciklus II. kötete . . . **Ára fűzve 270 lej**

Werner: Széttört bilincsek

Ára 165 lej

A ma már nagy hírnévre szert tett író legújabb kellemesen szórakoztató regénye.

Dumas: A végzet utjai

Ára 290 lej

„Dumas Válogatott Művei” című sorozat legújabb kötete, a világhírű „Páris Mohikánjai” II. része, amely azonban önmagában is önálló, kerek egész.

Horovitz: Idegen szavak magyarázata

VI. javított kiadás. 488 oldal. **Ára 310 lej.** Senki sem nélkülözheti, aki politikai, társadalmi, tudományos, művészeti és műszaki életben mindennap előforduló idegen szavakat helyesen akarja értelmezni.

Kaphatók minden jobb könyvkereskedésben.

Postai megrendeléseket is azonnal elintézt a kizárólagos vezérképviselet Románia részére:

„Brassói Lapok” Könyvosztálya.

A vén diák

Írta: Kosáryné Réz Lola

(25)

A diák a legény szőcs meztelen medlőre tette a kezét, de visszakapta. Egyszer, az arca, kővé arca furcsa volt, rémült és sírásra hajló, mint valami gyámolatlan gyermeké.

A fülhomályban, csizmákba meg székekbe botolva Garabonciás vizet kerest a beteg számára, de csak egy üres kanecót talált. Azt kinyújtotta az ablakon:

— Egyikőtök hozzon vizet a kútról. Púpák, te menj a doktorért. A cigány meg oszoljon, amerre akar. En itt maradok.

Aztán levetette a zubbonyát, leült a beteg ágya mellé. Megérkezett a doktor s a diák a doktor utasításai szerint vízes lepedőkbe csavargatta az eszméletlen nehéz testet reggelig.

Másnap reggel Cili sirva ébredt. Egy darabig csak magában hüppögött, de aztán olyan hangosan zokogott, hogy észre kellett venni a többinek is.

Köréje gyűltek.

— Miért sírsz?

— Miért nem jött el? Miért nem jött el?

— Kicsoda?

— Ejjeli zenét adni! A Józsi!

— Te ezért sírsz?

— Persze!

S hozzátette még:

— Bizonyosan meghallotta, hogy te Elvira olyan nevetve mondtad, hogy éjjeli zene lesz. Es megharagudott. Es nem jön el hozzánk soha többé.

Pár pillanat múlva így folytatta:

— En pedig akkor meghalok!

A többiek ijedten ültek köröskörül. Nevetni próbáltak, de szívük mélyén ijedten érezték, hogy itt valami szerencsétlenség történt. Ez a Cili...

— Te azt hiszed, — kérdezte Elvira, — hogy a Józsi neked adja az éjjeli zenéket?

Cili csodálkozva felelt:

— Hát kinek másnak?

— Mindnyájunknak! — felelte Elvira. — O mindnyájunkat szeret, hiszen az unokafivérünk.

Erre Cili megint borzasztóan kezdett sírni.

— Ti azt mondtátok, hogy nem szeret engem!

— Dehogymondjuk.

Nem lehetett megvigasztalni.

— Mit csináljunk vele?

— Ide halgass — mondta Márta. — Leígyen eszed. Ha te szerelmes vagy belé, és azt akarod, hogy elvegyen feleségül, hódítsd meg őt, de ne sírj, mert akkor rut lesz. Hátma ma eljön?

— Eljön? — ült fel Cili hirtelen boldos örömmel az ágyában és elkapta a Márta fejét és magához szorította olyan erővel, hogy hálókabátjának a csipkemintája nyomot hagyott a testvére arcán. Aztán kiugrott az ágyból kis kővér lábával és öltözködni kezdett.

— Neked mondta, hogy eljön?

— Dehogymondta! En csak azt mondtam, hogy hátma! Hátma az eszébe jut, hogy jöjjön.

Erre Cili, úgy amint volt, hanyattvetette magát az ágyon és újból kétségbeesett sírásra fakadt.

— Nem bírom ki, hogy ne lássam! Nem bírom ki egy egész hosszú napig! Holnap pedig már apa is hazajön...

Megbotránkoztak. Az apjuk igaz, szigorú volt és magában mindegyik lázadozott néha. De kimondani...

— En nem bánom! — kiáltotta Cili nekitüzesedett arccal. — En megvagyok boldulva. En senkit sem szeretek! csak őt. Titeket sem. Menjete!... Ne haragudjatok!... De mikor...

Összegubbaszkodott, magára húzta a takarót és halkán kimerülten nyöszörgött, mintha nagy fájdalmak kínoznák. A testvérei kézenfogva álltak körülötte. Nézték.

— Te, Cili — mondta Lencsi. — En mondom neked valamit. Ne sírj. Tegnap Schachtéknál beszéltem vele rólad és azt mondta, hogy nagyon csinos, kedves és jószívű lány vagy.

Cili felült. Körülnézett rajtuk kismult arccsájával, amín meg perogtek a könyvek.

(Folytatjuk.)

Kiadó: „Brassói Lapok” nyomdája.

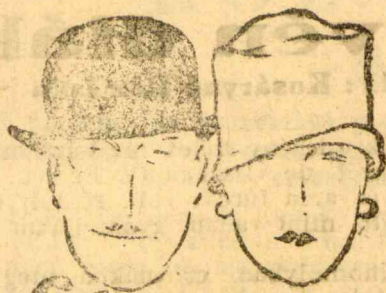
A »BREAŢU«-i keserűvíz

„nem izgatja a beleket, az emésztő rendszer nem szokja meg, igen kevés konyhasót tartalmazván az a kitűnő tulajdonsága van, hogy nem izgatja és nem fárasztja a veséket: tehát sohasem kontraindikált, nincs undorító íze, hatása gyors és biztos.” (Kivonat a Hidrológiai és Klimatológiai egyesületnek Nagyrománia összes orvosaihoz 2 B. 1925 október szám alatt szétküldött felhívásából.)

Emésztési zavaroknál (Arthritis) 2—3 évőkanállal kell bevenni, makacsabb eseteken egy borospohárral, mindenesetben reggel és pedig éhgyomorral, 3—4 héten keresztül (Helyettesíti a Karlsbadi vizet.) Bővebbet a használati utasítás, vagy a kezelőorvos ad meg. 50—60%-al olcsóbb a külföldi hasonló hatású vizeknél, melyek a hosszabb szállítás folytán hatásukból állandóan veszítenek. Minden kereskedésben és drogériában, kapható üvegenként 30— lejért.

Brassói képviselet: E. O. & L. THEIL, Braşov.

223

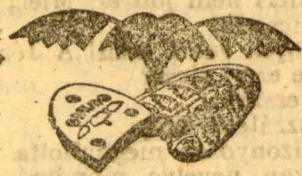

**Elegáns
és praktikus**

PALMA

kaucsuk sarok és talp,

elegáns, mert ruganyosságával biztonság és öntudatossá teszi a járást; de praktikus is, mert sokkal tartósabb és olcsóbb, mint a bőr és minőségben felülmúl minden más gyártmányt.

5683

**Tűz-, betörés- és autogénbiztos
pénzszekrényeket,
okmányszekrényeket
bankpáncélszobákat
gyárt**

Jakabfy & Comp.
Timişoara, Str. Timotei Cipariu 3.
Képviselőket keresünk.

Kérje minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben a Málnási

'SICULIA'

gyógyvizet. Rendeléseket felvesz és ismeretöket küld „Radiana” S. A. R. Bukarest, Strada Sfinţilor No. 17.

Brassói főlerakat: Fleischer G. Brassó.

Walter-magántanfolyam.

Előkészít középiskolai összevont magánvizsgálatokra, érettségire, bármely államból.
BUDAPEST, Rákóczi-ut 51.

**Iparvállalatok és kereskedők
figyelmébe!**

Ajánlok elsőrendű, jól kezelt, 2-3 táblás téli vágású
fehér, sózott szalonnát,
valamint

I-a olvasztott disznósírt
vagon és kisebb tételekben. — Kérjen ajánlatot:
Aczél Sándor cégtől, ORADEA.

Távirat cím: Aczél szalonnakereskedő. Tel. 9-21, 9-22

Brassói lerakat: Gál Tibor cégénél.

40 HP Steyer-autó

6 hengeres, 6 üléses, kifogástalan üzemi képes állapotban eladó az

Erdélyi Kereskedelmi és Hitelbank Rt.-
nál, Târgu-Mureş (Marosvásárhelyt)

7847

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy sor ára 4 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej. — Állást keresőknek 25% engedmény.
Legkisebb hirdetés ára 40 lej.

Arohiridetéseket a fenti eredeti árak mellett bizományosunknál is feladhat minden helységben, aki pontosan továbbítja azokat kiadóhivatalunkhoz. — Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdezősködésekre válaszolunk.

Hölgyek! Tündérűjjak
kezemunka divatlap ismét kapható. Kérjenek azonnali mutatóvány számot 75 — lej utánvétellel. Bővebb felvilágosítást is nyújt a Brassói Lapok Könyvosztálya.

Tanulói fűszer- és
élelmiszer üzletembe fizetéssel felveszek, vidékinek esetleg lakásról gondoskodom. — Goldsmann, Vasut-u. 22. 7912

1 drb. PERL

teherkocsi

cca 3-4 tonnás teljesítményben

1 drb. Büssing 4-5 tonnás

teherkocsi

utányos árban és fizetési feltételek mellett eladók.

Új vagy használt személy és teherautó mindenféle árban és üzletben.

Motorkerékpárak új és használt többféle árban kaphatók:

SCHWABE
technikai iroda
Brassó, Kut-utca 21.

Autó és traktor-

Radiátorokat (hűtőket) szakszerűen csak a

Viktoria

speciális hűtőüzem készít és javít. Brassó, Katona kórház-utca 2.
Tanuló felvétetik. 2334

Chevrolet autó alig használt, kitűnő állapotban eladó Wlaat & Wlaat cégnél, Brassó. 7520

Eladó gőzcseplő gar-
nitúra 1000 m/m legjobb üzemi képes állapotban összes felszereléssel, esetleg elcserélném könnyebb benzinnel 800-1000 m/m-ig. Gözmalom Ditrău Csikmegye. 7649

Rakterület

a Vasut-utcaiban, rajta épülő

ház

bérbeadatik Tértfogat

1400 m².

Esetleg az egész ingatlan eladó. Közvetítő kérésre.

Bővebbet:

Dr. TONTSCH ügyvéd,

Kolostor-utca 36. sz.

Gazdasszonyok el-
megy középkorú intelligens nő barhová magános vagy özvegy emberhez. Cím 7828 sz. alatt a kiadóban megtudható.

Két szakképzett ön-
állóan dolgozó géplakatos segéd állandó alkalmazást nyer. Bővebbet Bauer Józsefnél Brassó, Hosszu-utca 146. 7827

Eladó egy 1100 mm. új
cséplőszekrény Hoffner-Schranitz tavalyi gyártmány, benzínmotorral vagy gőzkazánal. Bővebbet Bauer Józsefnél Brassó, Hosszu-utca 146.

Cimexol

hozzátessék minden

poloskát

családostól. Egy

füveg ára 26 lej.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Főlerakat: KRAFFT & HERBERT, Brassó.

Öreg vadász, jó bizo-
nyítvánnyal állást keres iradalom vagy vadász-társaságnál. Magas és ser-tíwad tenyésztésben járatos. Cím a kiadóban. 7876

Két szoba konyhás
lakást keresek. Magas bért fizetek. Cím 7880 sz. alatt a kiadóban.

Két megbízható pallér
építkezéshez azonnali be-
lépésre kerestetik. Cím
7896 sz. alatt a kiadóban.

Megebizható irodaszo-
lga azonnali belépésre keres-
tetik. Jelentkezni Erdélyi
Nyilvános Raktár R. T.
Brassó, Vasut-u. 45. 7891

Elköltözés miatt sür-
gösen eladó Apáczai állom-
ás mellett a 303 számú ház, egy 30 q hordképes-
ségi hídmerleg és egy 35
lóerős jó karban levő
Fiat taxi nyári és téli
karoszereléssel. Értekezni
lehet a tulajdonosnál,
Apáczán. 7901

Jó házból való fiatal
fizetéssel tanulókat felve-
szek. Luszitig 1 fűszer- és
csemege kereskedő Bras-
só, Fekete u. 55. 7900

Úveg és porcellánüzlet
haláleset miatt, forgalmas
kisvárosban, áruval együtt
eladó. Cím 7897 sz. alatt
a kiadóban.

Eladó tűzifakeres-
kedés. Temesvár legfor-
galmasabb helyén fekvő
tűzifakereskedés, legmo-
dernebbül felszerelve,
vágó- és aprítógépekkel,
kocsi és lőfelfereléssel,
nap 2-3 wagon detail-
forgalommal, betegség
miatt sürgősen eladó. A
telek 80-100 wagon
befogadóképességgel bír.
Érdeklődők írjanak „Tű-
zifakereskedés” jellegű
alatt Pápirus hirdetés
irodájába, Temesvár-
Belváros, Jenő herceg u.
18. 7913

3 drb maroklerakó ara-
tógép, használt de jó álla-
potban eladó. — Bartha
Árpád Géposztálya, Sft.
Gheorghe — Sepsiszent-
györgy. 7914

Mindenes szakácsnő
falura kerestetik. Cseh
Zoltán, Vánatori (Héjas-
falva). 7911

Utazó ügynököt évi
négy millió értékű áru
elhelyezésére keres Cse-
repaiknagvár Pui, jud.
Hunedoara. 7906

Női ruha szabászati
tanfolyam kezdődik ju-
lius 10. Fekete-u. 8. 7903

Gőzlokomobil Richard
Garrett angol gyártmány,
10 atm 8 HP. kifogástal-
an állapotban eladó. A
gép üzemből megtekint-
hető: „Bársavia” Brassó,
Vasut u 58 a. Levelekre
nem válaszolunk. 7924

Eladó 2 vagon körísta
keréktaip pallók és rön-
kök. Jó és szép anyag.
Megtekinthetők Fehér Ká-
rolynál, Cermeniu, Arad
megye. 7936

Német kisasszony és
egy mindenek szakácsnő
felvétetik Szántó, Cérna-
utca 7. Jelentkezések d. u.
2-3-ig. 7935

Keveset használt tel-
jes üzleti berendezés ol-
csón eladó. Cím: Storch,
Kapu-u. 11. 7032

Cipőszek használt, de
jó állapotban levő cilin-
der cipészvarrógép utá-
nyosan eladó. Cím: 7928
sz. alatt a kiadóban.

Üzlethelyiség szabó-
nak, cipésznek, órásnak
vagy borbélynak eladó.
Gyár-ut 108. 7627

Eladó hálószoba és
rendezés külön két ág egy-
egy szekrény, egy diván.
Kolostor-u. 29. Simonnál.
7925

Gépész összes vizs-
gákkal állást keres, csé-
plőt is elmegy. Kapalay
Ferenc, Oradea, Str. 20.
April 9. 7922

Megebizható irodaszo-
lga azonnali belépésre keres-
tetik. Jelentkezni Erdélyi
Nyilvános Raktár r. t. nál
Brassó, Vasut-u. 45. 7921

Különbözőféle buto-
rozott szobát keres intel-
ligens fiatalember. Cime-
ket 7000 szám alatt a ki-
adóba kérek.

Modern 3 szobás la-
kás teljes komforttal Bel-
városban és Bolonyában
eladó. Modern családi
ház, nagy parkirozott
kerttel, Korona szálloda
közeliében jutányos árért
eladó. Friedmann, Vár-u.
47. 7026

Cséplőgarnitúrák:

Máy, Hoffherr, szabadalmazott német és elsőrangú
belföldi gyártmányok, új és használt állapotban,
olcsó árak és kedvező fizetési feltételek mellett,
raktárunkról szállíthatók.

**Gserőüzleteket előnyös alapon kén-
de jó karban levő gépeket is veszünk.**

Motorok, malomgépek, tisztítógépek, kézi cséplő-
gépek, triőrök, szőlő-, ill. gyümölcspresek, olaj-
sajtológák, kukoricadaráló, répvágók, téglaverő-
gépek, husfeldolgozógépek.

“REX” Kereskedelmi vállalat
Sibiu-Nagyszeben, Erzsébet-u. 74 sz.

Francia zsebszótárak

a kiejtés megjelölésével.

LINGUA: Francia liliput zseb-
szótárak, 32° Arak

— Magyar-francia rész, külön
köte L 77-

— Francia-magyar, rész külön
köte 77-

SCHENK: Francia kézi szótá-
rak, 10° zsebalak két rész
egybekötve 110-

CHIDLOF: Francia liliput
zsebszótár, 32°, mindkét rész
egybekötve 44-

Romániai főbizományos:

Brassói Lapok Könyvosztálya, Brassó.

Postai megrendeléseket azonnali ellátásunk.